DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 9. 7 Maja 1921 r.

TREŚĆ:

str.

1. Ustawa z dnia 18 marca 1921 r. o przyznaniu kredytu trzech miljardów marek na pomoc rolną 191
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 22 kwietnia 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pomocy rolnej z roku 1921 193
3. Instrukcja z dnia 7 maja 1921 r. wydana przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu dla starostw w przedmiocie przeprowadzenia pomocy rolnej w roku 1921 201

Ustawa

z dnia 18 marca 1921 r.

o przyznaniu kredytu trzech miljardów marek na pomoc rolną.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do wstawienia w budżecie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych na rok 1921 kredytu nadzwyczajnego w wysokości trzech miljardów marek, przeznaczonego na podniesienie wytwórczości rolnej ze szczególnem uwzględnieniem obszarów, zniszczonych wskutek wojny, oraz gospodarstw rolnych nowopowstałych.

Art. 2. W szczególności kredyt powyższy przeznacza się:

a) na zaopatrywanie w inwentarz żywy i martwy, nasiona i inne niezbędne środki produkcji tych gospodarstw rolnych oraz spółek, mających na celu zagospodarowanie odłogów, które bez pomocy państwowej nie mogą być należycie uruchomione lub na udzielanie pożyczek gotówkowych na zakup tych przedmiotów;

b) na zasilanie związków samorządowych, stowarzyszeń i kooperatyw rolniczych oraz przedsiębiorstw handlowo i przemysłowo-rolniczych kredytem, udzielanym wyłącznie celem wytwarzania i dostarczania przez nie przedmiotów potrzebnych dla rolnictwa.

Art. 3. Przedmioty, wymienione w art. 2 ust. a), dostarczane będą za gotówkę lub na kredyt.

Kredyt winien być udzielany na okres czasu nie dłuższy nad lat 6 i przez pierwsze 2 lata nie podlega oprocentowaniu, w następujących zaś 4 latach podlega oprocentowaniu w stosunku 6 od sta.

Art. 4. Kredyt, przewidziany w art. 2 ust. b), winien być krótkoterminowy, płatny najdalej do końca roku 1921 i oprocentowany po 10 od sta. Z kredytu tego korzystać mogą te instytucje, którym Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych powierzy zaopatrywanie miejscowości, zniszczonych przez wojnę, w środki pomocy rolnej i które poddadzą się kontroli Ministerstwa w zakresie czynności, dokonywanych przez nie w tym celu.

Art. 5. Wszelkie zwroty z sum, wydatkowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych z kredytu, przyznanego na mocy niniejszej ustawy, pozostają w okresie budżetowym roku 1921 do całkowitego rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, na cele, w art. 1 i 2 niniejszej ustawy wskazane.

Art. 6. Polskiemu Państwowemu Bankowi Rolnemu powierza się wykonywanie dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w zakresie czynności bankowych, dotyczących przyznanego ustawą niniejszą kredytu, mianowicie:

1) przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych;
2) wydawanie na żądanie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych opinji w przedmiocie zabezpieczenia udzielanych pożyczek;
3) inkasowanie i ściąganie od dłużników rat i wszelkich innych należności z tytułu wydanych pożyczek;
4) prowadzenie księgowości tego kredytu.

Ponadto Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych może w porozumieniu z Ministrem Skarbu przelać na bank swe uprawnienia do przyznanego kredytu, udzielanego na mocy art. 2 ust. b) ustawy niniejszej.

Art. 7. Na pokrycie wydatków, związanych z wykonywaniem czynności, powierzonych Polskiemu Państwowemu Bankowi Rolnemu (art. 6), bank pobiera na swoje dobro dodatek administracyjny, uiszczany przez dłużników w ratach, z których pierwsza płatna jest przy udzieleniu kredytu, dalsze zaś w terminach płatności rat pożyczkowych. Wysokość tego dodatku ustalać będzie na wniosek Banku Rolnego Minister Skarbu.

Art. 8. Na terenie b. Królestwa Kongresowego zobowiązania, wystawione na mocy art. 2 ust. a) i art. 3, mogą być sporządzane przez osoby niepiśmienne, bez względu na wysokość sumy, także przed sędzią pokoju tej miejscowości, gdzie pomoc rolna zostaje udzielona.

Art. 9. Podanie o udzielenie pomocy rolnej z kredytu, otwartego na mocy niniejszej ustawy, załączniki tych podań oraz wszelkie dokumenty, z treścią podań związane, jako to: zaświadczenia, zobowiązania dłużne, pokwitowania z odbioru przyznanych i ze zwrotu sum, środków produkcji i produktów rolnych — wolne są od wszelkich opłat stemplowych i komunalnych.

Art. 10. Ściąganie należności z tytułu zobowiązań, wydanych na mocy art. 2 ust. a) i art. 3 ustawy niniejszej, odbywać się będzie trybem egzekucji administracyjnej bezspornych należności skarbowych.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a co do zasad ustanowienia warunków, zmierzających do zabezpieczenia udzielanych kredytów — w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

(Dz. Ust. № 30 z dnia 6.IV 1921 r. poz. 174).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 22 kwietnia 1921 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pomocy rolnej w roku 1921.

Na mocy artykułu 11 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. „O przyznaniu kredytu trzech miljardów marek na pomoc rolną" (Dz. U. R. P. z r. 1921 № 30, poz. 174) zarządza się co następuje:

I. Zakres pomocy rolnej.

§ 1. Do zakresu pomocy rolnej, udzielanej na mocy powołanej we wstępie ustawy z dnia 18 marca r. b. należy:

a) dostarczanie za gotówkę lub na kredyt posiadaczom (właścicielom lub dzierżawcom) gospodarstw rolnych inwentarza żywego i martwego, nasion i innych niezbędnych środków produkcji rolnej w naturze;

b) zaopatrywanie za gotówkę lub na kredyt w takież środki produkcji rolnej spółek, mających na celu zagospodarowanie odłogów;

c) udzielanie kredytu związkom samorządowym, stowarzyszeniom i kooperatywom rolniczym, oraz przedsiębiorstwom handlowo i przemysłowo-rolniczym (instytucjom i firmom), wytwarzającym i dostarczającym środki produkcji rolnej;
d) udzielanie posiadaczom gospodarstw rolnych, oraz spółkom powyżej w punkcie b) wymienionym, pożyczek gotówkowych na nabycie niezbędnych środków produkcji.

§ 2. Z pomocy rolnej, wymienionej w § 1 punkt a, b, d, korzystać mogą:
a) gospodarstwa rolne, położone na terenie województw nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, w b. zaborze austrjackim oraz gospodarstwa w powiatach, położonych na wschód od Wisły w województwach: białostockiem, lubelskiem i warszawskiem, a także gospodarstwa, włączone do obszaru miasta stołecznego Warszawy;
b) spółki, mające na celu zagospodarowanie odłogów na terenach w punkcie a) wymienionych;
c) gospodarstwa nowopowstałe przy wykonywaniu reformy rolnej;
d) gospodarstwa na innych obszarach Rzeczypospolitej w miarę uznanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych potrzeby.

§ 3. Pomocy rolnej, przewidzianej w § 1 punkty a, b i d udzielać się będzie tym tylko z pośród wymienionych w § 2 gospodarstw rolnych i spółek, które bez pomocy państwowej nie mogą być należycie uruchomione.

§ 4. Z kredytu udzielonego na mocy art. 2 punkt b) ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. z r. 1921 № 30 poz. 174) korzystać mogą tylko te związki samorządowe, stowarzyszenia i kooperatywy rolnicze, oraz przedsiębiorstwa handlowo i przemysłowo rolnicze, którym:
1) w drodze specjalnej umowy z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych powierzone zostanie zaopatrywanie w środki produkcji rolnej gospodarstw, zniszczonych wskutek wojny, lub gospodarstw nowopowstałych w myśl zasad w § 2 i § 3 wyrażonych, oraz
2) te, które zobowiążą się zużytkować otrzymany kredyt wyłącznie na wytwarzanie przedmiotów, potrzebnych dla rolnictwa, według wskazań i pod kontrolą Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

II. Zasady udzielania pomocy rolnej.

§ 5. Pomocy rolnej udzielać się będzie tylko osobom lub spółkom i instytucjom, które dają rękojmię natychmiastowego i celowego zużytkowania jej na uruchomienie lub powiększenie produkcji rolnej. W wypadkach, w których ubiegający się o pomoc prowadzili już przedtem swoje gospodarstwa za główną rękojmię uważać należy wyniki dotychczasowe ich pracy, następnie stan gospodarstwa, w którym pomoc rolna ma być zużytkowana i wreszcie istnienie niezbędnych warunków, któreby umożliwiały celowe zużytkowanie udzielonej pomocy (np. przygotowanie upraw lub posiadanie sprzężaju, gdy chodzi o udzielenie tytułem pomocy nasion i t. p.).

§ 6. Przy udzielaniu pomocy rolnej w granicach, poprzedniemi paragrafami zakreślonych, uwzględnione będą w pierwszym rzędzie gospodarstwa nowopowstałe w wyniku wykonywania reformy rolnej (ustawa z dnia 15 lipca 1920 r., o wykonaniu reformy rolnej Dz. U. R. P. z r. 1920 № 70 poz. 462).

Pomoc na uruchomienie gospodarstw zniszczonych wskutek wojny udzielana będzie przedewszystkiem w zakresie niezbędnym dla zapewnienia producentowi i jego rodzinie wyżywienia się produktami z własnego gospodarstwa.

§ 7. Wysokość kredytu, udzielonego tytułem pożyczki, lub w innej postaci poszczególnym gospodarstwom, nie może wogóle przekraczać łącznie z poprzednio wydanemi pożyczkami z tytułu pomocy rolnej dla gospodarstw do 10 mrg. 5.000 mk. na mórg użytku rolnego, dla gospodarstw 10—50 mórg 4.500 mk., dla gospodarstw 50—100 mórg 4.000 mk., dla gospodarstw 100—300 mórg 3.500 mk., dla gospodarstw 300—1000 mg. 2.500 mk. i dla gospodarstw ponad 1000 mg. 2.000 mk.

§ 8. Kredyt udzielany spółkom, mającym na celu zagospodarowanie odłogów (art 2 punkt a, ustawy z dnia 18 marca 1921 r. Dz. U. R. P. z r. 1921 № 30 poz. 174) nie może przewyższać dwukrotnej wysokości kapitału spółki, wniesionego faktycznie przez wspólników bądź to w gotówce, bądź w inwentarzu, bądź w nasionach. W tych granicach kredyt nie może przewyższać kwoty 4.000 mk. na mórg zagospodarować się mających użytków rolnych.

§ 9. Prócz osobistego zobowiązania dłużnika, organy, przyznające kredyt lub pożyczki gotówkowe, winny w wypadkach uznanej potrzeby żądać zabezpieczenia odpowiedniego do wysokości i rodzaju pomocy kredytowej, stosując się do przepisów obowiązującego w odnośnej miejscowości ustawodawstwa cywilnego. Udzielanie kredytu ponad sumę 500.000 mk. winno być przez organy przyznające kredyt uzależnione od uzyskania dodatkowego realnego zabezpieczenia. W razie stwierdzonej niemożności uzyskania takiego zabezpieczenia, należy uzyskać dodatkowe zabezpieczenie w formie zastawu na ruchomościach lub poręki; o ile i w tej formie dodatkowe zabezpieczenie nie dałoby się osiągnąć, wspomniane organy winny szczegółowo wskazać powody niemożności uzyskania zabezpieczenia i przedstawić sprawę do decyzji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 10. Warunki zabezpieczenia kredytu udzielanego instytucjom i przedsiębiorstwom, wymienionym w art. 2 punkt b) ustawy z dnia 18 marca 1921 (Dz. U R. P. z r. 1921 № 30 poz. 174) określa po zasięgnięciu opinji Polskiego Państwowego Banku Rolnego, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu przed zawarciem umowy z odnośną instytucją lub firmą.

III. Organy wykonawcze pomocy rolnej.

§ 11. Akcję pomocy rolnej wykonywa Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych za pośrednictwem swoich organów wojewódzkich i powiatowych i przy współudziale gminnych, powiatowych, wojewódzkich komitetów pomocy rolnej, oraz Polskiego Państwowego Banku Rolnego. Powiatowe i wojewódzkie komitety pomocy rolnej powołują do życia wojewodowie, a gminne komitety pomocy rolnej—starostowie. W b. zaborze austrjackim czynności, przekazane niniejszem rozporządzeniem komitetom wojewódzkim pomocy rolnej, pełnią okręgowe komitety pomocy rolnej, a czynności gminnych komitetów pomocy rolnej—zwierzchności gminne.

§ 12. W skład gminnego komitetu pomocy rolnej wchodzą z głosem stanowczym: wójt jako przewodniczący, dwóch członków rady gminnej,

z wyboru tejże rady, dwaj przedstawiciele istniejących w gminie społecznych organizacyj rolniczych, delegowani przez rzeczone organizacje, zawezwane do tego przez starostę; z głosem doradczym: sołtysi wszystkich wsi zainteresowanych.

§ 13. W skład powiatowego komitetu pomocy rolnej wchodzą z głosem stanowczym: starosta jako przewodniczący, referent rolniczy jako zastępca przewodniczącego, komisarz ziemski, jeden przedstawiciel sejmiku powiatowego, wydelegowany przez wydział powiatowy, czterech przedstawicieli miejscowych organizacji rolniczych, delegowanych przez rzeczone organizacje, zawezwane do tego przez starostę (po dwóch od większej i mniejszej własności). Z głosem doradczym: wybierani przez rady gminne przedstawiciele, po jednym od gminy, wszystkich gmin w pomocy rolnej zainteresowanych, wzywani przez powiatowy komitet pomocy rolnej w miarę potrzeby.

§ 14 W skład wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej wchodzą: wojewoda jako przewodniczący; naczelnik wydziału rolnictwa i weterynarji jako pierwszy zastępca przewodniczącego; inspektor rolny wydziału rolnictwa i weterynarji jako drugi zastępca przewodniczącego; delegat okręgowego urzędu ziemskiego; czterech przedstawicieli miejscowych organizacyj rolniczych, delegowanych przez rzeczone organizacje zawezwane do tego przez wojewodę (po dwóch od większej i mniejszej własności), jeden przedstawiciel rady wojewódzkiej.

§ 15. Uchwały komitetów pomocy rolnej zapadają zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków komitetów, posiadających prawo głosu stanowczego, przy równym podziale głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Do prawomocności uchwał komitetów pomocy rolnej potrzebna jest obecność w gminnym trzech, w powiatowym czterech, a w wojewódzkim pięciu członków, posiadających prawo głosu stanowczego, a w tej liczbie przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 16. Do zakresu działania gminnego komitetu pomocy rolnej należy:

1) przyjmowanie zgłoszeń o pomoc rolną dla gospodarstw w danej gminie położonych;
2) wydawanie na żądanie władz i osób interesowanych lub powiatowego komitetu pomocy rolnej opinji w sprawach pomocy rolnej;
3) współdziałanie przy dostawie środków produkcji rolnej, przeznaczonych dla gminy.

§ 17. Do zakresu działania powiatowego komitetu pomocy rolnej należy:

1) stawianie wniosków do urzędu wojewódzkiego w przedmiocie rozmiaru i rodzaju pomocy rolnej, potrzebnej dla powiatu, oraz wniosków co do wyboru instytucyj pośredniczących, którym ma być powierzone magazynowanie i wydawanie rolnikom środków produkcji rolnej, dostarczonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, jakoteż co do wyboru instytucyj i firm, którym mógłby być udzielony kredyt państwowy celem dostarczania lub wytwarzania środków produkcji rolnej na ich własny rachunek;
2) ustalenie w granicach § 7 niniejszego rozporządzenia zasadniczej skali kredytu i pożyczek z uwzględnieniem ogólne wysokośc-

kredytu, przyznanego dla powiatu, oraz ilości gospodarstw, wymagających pomocy;

3) przyjmowanie bezpośrednio lub za pośrednictwem gminnych komitetów pomocy rolnej zgłoszeń o pomoc rolną dla gospodarstw w powiecie położonych, oraz spółek, mających na celu zagospodarowanie odłogów w tymże powiecie;

4) przyznawanie środków pomocy rolnej, dostarczanych za gotówkę, bez względu na sumę wartości;

5) przyznawanie kredytu lub pożyczek gotówkowych do wysokości 100.000 mk.; mogą jednakże poszczególne powiatowe komitety pomocy rolnej, na wniosek właściwego wojewody, zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych otrzymać prawo rozstrzygnięcia zgłoszeń o kredytową pomoc rolną w wyższej normie;

6) opinjowanie podań do wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej w przedmiocie przyznania kredytu lub pożyczki ponad sumę 100.000 mk.; w wypadkach, gdy stan gospodarstwa wymaga udzielenia niezwłocznie pomocy, powiatowy komitet pomocy rolnej, przesyłając podanie ze swą opinją do wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej, ma prawo przyznać pomoc do wysokości w punkcie 5 oznaczonej;

7) rozpoznawanie wniosków w sprawach pomocy rolnej, postawionych na porządku dziennym przez przewodniczącego.

§ 18. Do zakresu działalności wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej należy:

1) stawianie wniosków do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie: a) rozmiaru i rodzaju pomocy rolnej, potrzebnej dla województwa, b) zakresu, w jakim zapotrzebowanie województwa na pomoc rolną mogłoby być zaspokojone przez wyzyskanie zasobów miejscowych, oraz środków do osiągnięcia tego celu, c) uzgodnienia przedsiębranych na terenie województwa zarządzeń władz państwowych z akcją pomocy rolnej związanych, d) wyboru instytucji i przedsiębiorstw (art. 2 punkt b ustawy z dnia 18 marca 1921 r. O przyznaniu kredytu 3.000.000.000 mk. na pomoc rolną, Dz. U. R. P. z r. 1921 № 30 poz. 174), którym mógłby być udzielony kredyt celem wytwarzania lub dostarczania przedmiotów, potrzebnych dla rolnictwa na obszarze województwa;

2) rozdzielanie pomiędzy powiaty środków na pomoc rolną, przyznanych dla województwa;

3) przyznawanie na wniosek powiatowego komitetu pomocy rolnej kredytu ponad sumę 100.000 mk. (§ 17 p. 6);

4) rozstrzyganie ostateczne odwołań od decyzji powiatowych komitetów pomocy rolnej w przedmiocie kredytu i pożyczek z tytułu pomocy rolnej;

5) rozpoznawanie wniosków w sprawach pomocy rolnej, postawionych na porządku dziennym przez przewodniczącego.

§ 19. Uchwały komitetów pomocy rolnej wykonują i biurowość ich prowadzą: gminnego komitetu pomocy rolnej — urząd gminny; powiatowego — starostwa; wojewódzkiego — urząd wojewódzki. W zakresie zaś bankowości (wypłaty pożyczek gotówkowych)—Polski Państwowy Bank Rolny w Warszawie i upoważnione przezeń osoby i instytucje. Szczegółowe prze-

pisy w tym względzie określi instrukcja wydana przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 20. Do czasu uruchomienia komitetów pomocy rolnej w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia, czynności ich pełnić będą komitety pomocy rolnej utworzone na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 23 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 27 poz. 164) i rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 6 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 31 poz. 186), w miejscowościach zaś, gdzie komitety te nie istnieją, właściwe urzędy gminne, starostwa i urzędy wojewódzkie, przy udziale zaproszonych w miarę możności i potrzeby rzeczoznawców z głosem doradczym z pośród osób, wymienionych w §§ 12, 13, 14 niniejszego rozporządzenia.

IV. Tryb wykonywania pomocy rolnej.

§ 21. Środki produkcji przeznaczone na pomoc rolną, zarówno dostarczone przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, jak i przez zobowiązane do tego na mocy odnośnych umów instytucje lub przedsiębiorstwa, mogą być wydawane i sprzedawane nietylko na kredyt lecz i za gotówkę jedynie na mocy zaświadczeń, wydawanych z księgi sznurowej przez referenta rolniczego. Wzór zaświadczenia oraz szczegółowe przepisy co do ich wydawania zawiera instrukcja wydana przez Ministra Rolnictwa i D. P.

§ 22. Instytucje i firmy, upoważnione do udzielania środków produkcji rolnej, mogą udzielać tych środków produkcji wzamian za zobowiązania dłużne na rzecz Skarbu Państwa jedynie w ramach kredytów przyznanych przez właściwe organy i na podstawie zaświadczeń urzędów wojewódzkich względnie starostw. Nadto instytucje te i firmy obowiązane są do zachowania wszelkich formalności, przewidzianych w specjalnie wydanej w tym celu przez Ministra Rolnictwa i D. P. instrukcji oraz do pobierania dodatkowej opłaty na rzecz Polskiego Państwowego Banku Rolnego stosownie do przepisów tejże instrukcji.

§ 23. Urzędy wojewódzkie, a w byłym zaborze austrjackim inspektoraty okręgowe pomocy rolnej i starostwa mogą załatwiać sprawy zakupu środków produkcji rolnej dla celów pomocy rolnej na podległych sobie terenach jedynie w granicach specjalnego pełnomocnictwa, udzielonego im przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Bezpośrednie dokonywanie zakupów zlecane będzie urzędom wojewódzkim i starostwom jedynie w braku odpowiednich instytucji handlowych na miejscu.

§ 24. Pożyczki gotówkowe wypłaca Polski Państwowy Bank Rolny lub instytucje przezeń upoważnione na zasadzie wypisów z protokułu komitetu pomocy rolnej, zawierającego odnośną uchwałę. Wypis winien być uwierzytelniony przez starostwo lub urząd wojewódzki. Polski Państwowy Bank Rolny wypłaca przypadające z pożyczki pieniądze wzamian za zobowiązania dłużne, wystawione według wzoru przez Ministra Rolnictwa i D. P. ustanowionego i z zachowaniem formalności, objętych instrukcją przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych wydaną. Wypis protokułu dołączony do zobowiązania stanowi wraz z nim dowód wypłaty dla Polskiego Państwowego Banku Rolnego.

§ 25. Wszelkie spłaty z tytułu zwrotu pożyczek, oraz należności za środki produkcji, otrzymanej jako pomoc rolna na kredyt należy wnosić do kas Polskiego Państwowego Banku Rolnego lub instytucji państwowych przezeń do tego upoważnionych.

§ 26. Podania o udzielenie pomocy rolnej winny zawierać dane następujące:

1) imię i nazwisko petenta i miejsce jego zamieszkania,
2) gminę i wieś (nazwa o ile stanowi odrębną całość folwarczną) gdzie znajduje się gospodarstwo potrzebujące pomocy,
3) wyciąg hipoteczny względnie tytuł prawny własności lub posiadania gospodarstwa petenta i datę, od której jest w jego posiadaniu,
4) jakiego typu jest gospodarstwo (folwarczne czy włościańskie),
5) jaki obszar obejmuje gospodarstwo z wyszczególnieniem ilości ziemi ornej (użytków rolnych), wiele z tego obszaru jest obsiane i czem oraz wiele jest pod zasiew uprawione, wreszcie wiele i od wielu lat leży odłogiem, oraz stan zadłużenia danego gospodarstwa,
6) jaki inwentarz żywy i martwy posiada gospodarstwo,
7) czy, jakie i w jakim stanie posiada budynki mieszkalne i gospodarcze,
8) o ile dane gospodarstwo jest nowopowstałem, to podać czy powstało ono z parcelacji rządowej (ustawa o wykonaniu reformy rolnej), prywatnej czy wojskowej (ustawa o nadaniu ziemi żołnierzom). O ile jest dane gospodarstwo zniszczone przez działania wojenne, to podać kiedy to nastąpiło, jakie zniszczenie, i jaką pomoc ze strony Państwa na jego odbudowę i uruchomienie już otrzymało lub ma już przyznaną,
9) o jaką pomoc petent się ubiega, jakie środki produkcji i w jakiej ilości są mu potrzebne i czy pragnie je nabyć za gotówkę, czy na kredyt.

   O ile pragnie otrzymać pożyczkę gotówkową, to na nabycie jakiej ilości, jakich środków produkcji jest ona mu potrzebna i dlaczego nie ubiega się o otrzymanie ich w naturze.

§ 27. Podania o udzielenie pomocy rolnej winny być załatwione przez powiatowy komitet pomocy rolnej najdalej w ciągu dni 14 od ich złożenia. W wypadkach uznanej potrzeby powiatowy komitet pomocy rolnej może zażądać złożenia w określonym terminie przez osobę interesowaną informacji lub dowodów potrzebnych do wyjaśnienia sprawy. Decyzje komitetu wraz z krótkiem uzasadnieniem niezwłocznie po ich powzięciu podpisują obecni na posiedzeniu członkowie komitetu i należy je udzielić do wglądu na żądanie osób interesowanych lub ich pełnomocników.

§ 28. Od decyzji powiatowego komitetu pomocy rolnej służy interesowanemu prawo odwołania się do komitetu wojewódzkiego w przeciągu dni 30 od daty decyzji Odwołanie należy wnieść do powiatowego komitetu pomocy rolnej, który przedkłada je bezzwłocznie wraz z aktami a w miarę potrzeby i dodatkowem swem wyjaśnieniem komitetowi wojewódzkiemu do decyzji ostatecznej.

W wypadkach, kiedy decyzja powiatowego komitetu pomocy rolnej pozostaje w wyraźnej sprzeczności z prawem i z obowiązującemi przepisami w przedmiocie pomocy rolnej, służy staroście jako przewodniczącemu w przeciągu 3 dni od daty decyzji prawo wstrzymania jej wykonania i przedłożenia sprawy wraz ze swym wnioskiem do ostatecznego rozstrzygnięcia wojewódzkiemu komitetowi pomocy rolnej.

§ 29. Wnioski o udzielenie kredytu, jakoteż zażalenia na decyzję komitetów powiatowych, winny być załatwione przez komitety wojewódzkie najdalej w ciągu dni 14 od daty przedstawienia ich przez komitet powia-

towy. Pozatem do czynności komitetu wojewódzkiego stosują się przepisy, zawarte w § 27 niniejszego rozporządzenia z tą zmianą, że odpis motywowanej decyzji komitet wojewódzki przesyła niezwłocznie po jej wygotowaniu komitetowi powiatowemu dla zawiadomienia interesowanego o jej treści i wykonaniu.

§ 30. Od decyzji wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej co do przyznania lub nieprzyznania kredytu służy interesowanemu prawo odwołania się do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przeciągu dni 30 od daty zawiadomienia o decyzji. Odwołanie należy wnieść do powiatowego komitetu, który przedstawia je niezwłocznie wraz z aktami za pośrednictwem właściwego urzędu wojewódzkiego Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

W wypadkach, kiedy decyzja wojewódzkiego komitetu pomocy rolnej pozostaje w wyraźnej sprzeczności z prawem i obowiązującemi przepisami w przedmiocie pomocy rolnej, służy wojewodzie, jako przewodniczącemu, w przeciągu 3 dni od daty decyzji prawo wstrzymania jej wykonania i przedstawienia sprawy wraz ze swym wnioskiem do ostatecznego rozstrzygnięcia Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 31. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 23 marca 1920 r. w przedmiocie utworzenia komitetów pomocy rolnej na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego i białostockiego (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 27, poz. 164), rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 26 marca 1920 r. w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną w województwach: warszawskiem, łódzkiem, kieleckiem, lubelskiem i białostockiem (Dz. U. R. P. z r 1920 № 28, poz. 170), rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 6 kwietnia 1920 roku w przedmiocie utworzenia komitetów pomocy rolnej na obszarze b. zaboru austrjackiego (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 31, poz. 186) i rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 6 kwietnia 1920 r. w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną w b. zaborze austrjackim (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 32, poz. 190), rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 30 marca 1920 r. (Dz. Urz. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich z r. 1920 № 28, poz. 659) w sprawie organizacji pomocy rolnej na ziemiach wschodnich, rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 31 marca 1920 r. (Dz. Urz. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich z r. 1920 № 30, poz. 690), w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną na terenie ziem wschodnich, rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego w sprawie utworzenia komitetów pomocy rolnej (Dz. Urz. Zarządu Cywilnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego z r. 1920 № 4, poz. 64), rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną (Dz. Urz. Zarządu Cywilnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego z r. 1920 № 6, poz. 96) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie udzielania spółkom pożyczek na zagospodarowanie odłogów z dnia 8 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 47, poz. 295).

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński*

Minister Skarbu: *Steczkowsski*

(Dziennik Ustaw № 38 z dn. 7.V. 1921 r. poz. 232).

INSTRUKCJA

z dnia 7 maja 1921 r.

wydana przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu dla starostw (referentów rolniczych) w przedmiocie przeprowadzenia pomocy rolnej w roku 1921.

Na mocy art. 11 Ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o przyznaniu kredytu trzech miljardów marek na pomoc rolną (Dz. Ust. r. 1921 № 30 poz. 174) oraz na podstawie par. 11 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 22 kwietnia 1921 r. w przedmiocie pomocy rolnej, zatwierdzam w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Skarbu następującą instrukcję dla starostw w przedmiocie pomocy rolnej w roku 1921.

I. Ogólne uprawnienia i obowiązki referenta rolniczego w zakresie pomocy rolnej.

§ 1. Starosta, jako organ Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych sprawujący w obrębie powiatu państwową służbę administracyjną I instancji w zakresie działania M. R. i D. P., nadzoruje i kontroluje działalność referenta rolniczego w dziedzinie pomocy rolnej i ponosi wynikającą stąd odpowiedzialność za prawidłowy jej tok; bezpośrednie zaś prowadzenie akcji pomocy rolnej w myśl przepisów rozporządzenia M. R. i D. P. z dn. 22 kwietnia 1921 r. (Dz. Ust. № 38 poz. 232) i zasad niniejszej instrukcji poruczy referentowi rolniczemu i przekaże mu podpisywanie odnośnych załatwień i zarządzeń, prócz tych, dla których w myśl instrukcji niniejszej wymagane są dwa podpisy. Całkowitą odpowiedzialność za treść przekazanych mu w tym zakresie załatwień, orzeczeń i zarządzeń ponosi referent rolniczy. Stosunek referenta rolniczego do starosty poza sprawami pomocy rolnej, unormowany w rozporządzeniach Rady Ministrów z dn. 13 listopada 1919 r. (Dz. Ust. № 90 poz. 488 i 489) nie ulega żadnej zmianie.

§ 2. Referent rolniczy obowiązany jest informować starostę o stanie czynności związanych z akcją pomocy rolnej. Starosta zaś bez wniosku, względnie opinji referenta rolniczego nie wydaje żadnych decyzyj i rozporządzeń, dotyczących zakresu pomocy rolnej.

§ 3. Referent rolniczy nie może występować nazewnątrz jako organ samoistny, lecz działa zawsze z ramienia starostwa i przekazane mu załatwienia, orzeczenia i zarządzenia podpisuje „za Starostę", zarazem referent rolniczy jest z urzędu powołany do występowania nazewnątrz jako przedstawiciel starostwa we wszystkich tych wypadkach, w których przepisy obowiązujące, a w szczególności rozporządzenia Ministra Roln. i D. P. z dn. 22 kwietnia 1921 r. w przedmiocie pomocy rolnej oraz niniejsza instrukcja lub interes akcji pomocy rolnej wymagają osobistej interwencji, a załatwienie właściwej czynności należy do zakresu działania starosty. O wszystkich wypadkach podobnych osobistych interwencyj, ich przebiegu oraz rezultacie obowiązany jest referent rolniczy informować starostę.

§ 4. Zastrzeżona rozporządzeniem Ministra Roln. i D. P. z dn. 22 kwietnia 1921 r. współpraca Urzędów Gminnych, Komitetów Pomocy Rolnej i reprezentowanych w tych Komitetach czynników społecznych nie zmniejsza odpowiedzialności organów M. R. i D. P. a więc, na

terenie powiatu — starosty i referenta rolniczego za zgodne z prawem, celowe i sprawne zorganizowanie i wykonywanie akcji pomocy rolnej.

§ 5. Referent rolniczy obowiązany jest udzielić z ramienia starostwa wyczerpujących wskazówek urzędom względnie zwierzchnościom gminnym co do istoty, zasad i zakresu państwowej pomocy rolnej, wyjaśniając szczegółowo treść i znaczenie ustawy z dn. 18 marca 1921 r i rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r. w przedmiocie pomocy rolnej jako też odnośne przepisy niniejszej instrukcji, oraz poczynić zarządzenia, zmierzające ku należytemu wykonaniu przez wymienione urzędy ich obowiązków i uprawnień w tej dziedzinie, w wypadkach zaś niewypełniania przez nich tych obowiązków, obowiązany jest zawiadomić o tem starostę celem ewentualnego pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

II. Organizowanie i kierownictwo akcją pomocy rolnej.

§ 6. Referent rolniczy, na podstawie posiadanych informacyi co do stanu gospodarstw rolnych w powiecie i potrzeb w zakresie pomocy rolnej, stwierdza potrzebę powołania do życia powiatowego, oraz gminnych Komitetów pomocy rolnej i przedstawia staroście do decyzji projekt zarządzenia, dotyczący powołania Komitetów do życia wraz z listą organizacji rolniczych, które należy powołać do wydelegowania swych przedstawicieli na członków Komitetu (par. 11 rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r.).

§ 7. O ile ze względu na warunki miejscowe (potrzeba pomocy rolnej tylko w pojedyńczych wypadkach, brak organizacji rolniczych i t. p.) powołanie do życia Komitetów pomocy rolnej uznane zostanie za zbędne lub przedwczesne, referent rolniczy przedstawia staroście do zatwierdzenia listę osób, które należy w każdym poszczególnym wypadku zaprosić w charakterze rzeczoznawców w myśl § 20 rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1921 r. do udziału w załatwieniu spraw pomocy rolnej.

§ 8. Przewodniczący Powiatowego Komitetu bezpośrednio kieruje pracami Komitetu, ustala terminy posiedzeń, ich porządek dzienny oraz listę osób wzywanych na każde posiedzenie z głosem doradczym (§ 13 rozp. z dn. 22 kwietnia 1921 r.). Dla uniknięcia zwłoki, powodowanej brakiem wymaganego kompletu na posiedzeniach powiatowego Komitetu pomocy rolnej należy wymagać, aby odnośne organizacje delegowały zastępców. Do referenta rolniczego należy prowadzenie biurowości oraz wykonywanie uchwał Komitetu.

§ 9. Przewodniczący obowiązany jest czuwać nad tem, aby wszystkie osoby, biorące udział w posiedzeniach Komitetu pomocy rolnej, były należycie poinformowane o istotnej treści przepisów, regulujących akcję pomocy rolnej, jako też o istocie każdej rozważanej sprawy i odpowiada za zgodność uchwał Komitetu z obowiązującemi przepisami prawnemi.

W wypadku powzięcia przez Komitet mimo wyjaśnień i sprzeciwu referenta rolniczego uchwały, zdaniem tego referenta niezgodnej z przepisami o pomocy rolnej, przysługuje mu prawo zaznaczenia w protokule treści sprzeciwu. Uprawnienia przewodniczącego w tych wypadkach określa ustęp 2 § 28 rozp. z 22 kwietnia 1921 r. Dz. Ust. № 38 poz. 232.

§ 10. Ponosząc odpowiedzialność za ścisłe, wszechstronne i niespóźnione informowanie władz przełożonych o rozmiarach i rodzaju pomocy rolnej, potrzebnej dla powiatu, oraz za należyte zużytkowanie przydzielo-

nych dla powiatu na ten cel środków produkcji rolnej i sum gotówkowych, Referent Rolniczy, poza kierownictwem bieżącemi sprawami Komitetu (załatwienie podań o pomoc rolną), obowiązany jest poświęcić szczególniejszą uwagę należytemu, w powyższym zakresie, zorganizowaniu i przeprowadzeniu akcji. W tym celu: 1) zbiera on zarówno w drodze bezpośredniego dochodzenia, jak i ze współudziałem członków Komitetu, oraz za pośrednictwem urzędów i Komitetów gminnych i innych państwowych i społecznych instytucyj i organizacyj rolniczych materjały informacyjne i statystyczne co do stanu gospodarstw rolnych w powiecie i po należytem, w miarę możności, ich sprawdzeniu i usystematyzowaniu, wnosi na rozważenie Komitetu dla zużytkowania przy stawianiu wniosków, przewidzianych w § 17 ust. 1 rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r.; 2) gromadzi w tenże sposób dane co do zakresu, w jakim zapotrzebowanie powiatu na pomoc rolną mogłoby być zaspokojone przez wyzyskanie zasobów miejscowych, o środkach ku osiągnięciu tego celu, oraz opracowuje sprawozdania starosty w tym przedmiocie dla urzędu wojewódzkiego; 3) w wypadkach dostrzeżonej rozbieżności pomiędzy zarządzeniami innych władz, przedsiębranemi na terenie powiatu, a akcją pomocy rolnej, przedkłada o tem staroście dla doniesienia urzędowi wojewódzkiemu; 4) w miarę posiadanych informacyj co do ilości i rodzaju środków pomocy rolnej przydzielonych dla powiatu, oraz co do terminów dostarczenia, opracowuje zasadniczy plan najwłaściwszego ich zużytkowania oraz skalę kredytu (§ 17 punkt 2 rozp. z 22.IV 1921 r.), które przedstawia Komitetowi dla rozważenia i uwzględnienia w działalności Komitetu; 5) przedstawia Komitetowi motywowane wnioski co do ilości i rodzaju środków produkcji rolnej, które mają być oddane starostwu do repartycji według uznania, bez wyjednania w każdym poszczególnym wypadku uchwały Komitetu; 6) opracowuje projekt sieci punktów rozdzielczych w powiecie i wnioski co do wyboru instytucyj pośredniczących, którym ma być powierzone magazynowanie i wydawanie rolnikom środków produkcji rolnej jako też co do wyboru instytucyj i firm, którym mógłby być udzielony kredyt państwowy celem dostarczania lub wytwarzania środków produkcji rolnej na ich własny rachunek; 7) opracowuje wnioski co do wszelkich spraw i zarządzeń w przedmiocie pomocy rolnej po rozważeniu ich, w razie uznanej potrzeby, przez Komitet; 8) sprawuje nadzór i kontrolę nad wykonywaniem zobowiązań przez instytucje pośredniczące i firmy lub instytucje, korzystające z kredytu państwowego dla celów pomocy rolnej; 9) zbiera informacje co do zużytkowania środków pomocy rolnej przez osoby korzystające z niej, oraz co co ogólnych wyników akcji w powiecie i na podstawie tych danych opracowuje w terminach ustanowionych przez urząd wojewódzki sprawozdania i wnioski co do pożądanych ulepszeń i zmian w jej organizacji.

§ 11 Przy opracowywaniu planu zużytkowania rozporządzalnych środków produkcji rolnej, oraz skali możliwego kredytu (§ 10 p. 4) dążyć należy zarówno do możliwie słusznego rozdziału przyznanych na powiat środków pomiędzy poszczególne, potrzebujące pomocy gospodarstwa z uwzględnieniem zasad, wyrażonych w § 5 — 8 rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r. jak i do przestrzegania przynajmniej takiej minimalnej wysokości przydziału środków produkcji rolnej na każde gospodarstwo (zwłaszcza udzielonych w naturze), którąby umożliwiała celowe ich zużytkowanie.

§ 12. Środki, przekazywane przez Komitet do bezpośredniego rozdziału przez starostwo (§ 10 p. 5) mogą być przeznaczone albo dla repartycji pomiędzy wskazane z góry grupy potrzebujących gospodarstw na za-

sadach przez Komitet określonych, albo też dla udzielania pomocy doraźnej w wypadkach nie cierpiących zwłoki podług norm w odnośnej uchwale Komitetu dla każdego gospodarstwa określonych.

§ 13. „Instytucjami pośredniczącemi” (§ 10 p. 8) w rozumieniu instrukcji są miejscowe instytucje rolniczo-handlowe, którym powierza się magazynowanie i wydawanie stanowiących własność M. R. i D. P. środków produkcji rolnej, na podstawie umów, zawieranych z niemi przez starostwo z upoważnienia urzędu wojewódzkiego.

Przy wyborze instytucyj pośredniczących należy dawać pierwszeństwo tym instytucjom i firmom ze szczególniejszem uwzględnieniem instytucyj o charakterze społecznym, które swoją solidnością, sprężystością i wyrobieniem dają rękojmię należytego i uczciwego spełnienia przyjętych obowiązków, oraz posiadają odpowiednie składy do magazynowania środków produkcji rolnej.

Po uzyskaniu decyzji urzędu wojewódzkiego co do wyboru instytucyj pośredniczących, starosta na wniosek referenta rolniczego zawiera z niemi umowy według załączonego wzoru (wzór № 1). Po zatwierdzeniu przez urząd wojewódzki umowa sporządza się w jednym egzemplarzu i przedkłada do zatwierdzenia urzędowi wojewódzkiemu. Oryginał umowy przechowuje się w aktach starostwa, jeden odpis otrzymuje instytucja pośrednicząca, a drugi przesyła się do urzędu wojewódzkiego. Do oryginału umowy winny być dołączone uwierzytelnione odpisy pełnomocnictw osób, które ją podpisały z ramienia instytucji pośredniczącej.

§ 14 Instytucjom pośredniczącym może być również powierzany zakup środków produkcji rolnej w powiecie, na mocy specjalnej w tym celu zawieranej umowy. Zakup środków produkcji rolnej w powiecie może być dokonywany nie inaczej, jak na zasadzie upoważnienia, wydanego w każdym poszczególnym wypadku przez urząd wojewódzki i z kredytów, specjalnie na określony zakup przez tenże urząd przeznaczonych.

§ 15. Referent rolniczy obowiązany jest czuwać nad bezpieczeństwem powierzonego instytucji pośredniczącej mienia państwowego, oraz nad ścisłem i sprawnem wykonywaniem przez nią wynikających z umowy zobowiązań i przynajmniej raz na miesiąc przeprowadza lustrację każdej instytucji. W razie ujawnienia nadużyć, nieprawidłowości lub w wypadkach wywołujących uzasadnioną wątpliwość co do bezpieczeństwa powierzonego instytucji mienia lub co do charakteru jej działalności, referent rolniczy niezwłocznie informuje o powyższem starostę, w wypadkach zaś niecierpiących zwłoki na własną odpowiedzialność winien dokonać wszelkich zarządzeń niezbędnych ku usunięciu nieprawidłowości lub niebezpieczeństwa.

§ 16. Kontrolę działalności instytucji, firm i przedsiębiorstw, dostarczających lub wytwarzających na terenie powiatu środki produkcji rolnej na własny ich rachunek przy pomocy uzyskanego w drodze specjalnej umowy kredytu państwowego, referent rolniczy prowadzi w myśl wskazówek, otrzymywanych w tym względzie od urzędu wojewódzkiego lub M. R. i D. P. co do każdej poszczególnej firmy lub instytucji, ewentualnie co do każdej umowy.

III. Przyjmowanie i magazynowanie środków produkcji rolnej, stanowiących własność Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 17. Środki produkcji rolnej, stanowiące własność M. R. i D. P. powinny być z reguły magazynowane i wydawane przez instytucje pośredniczące (§ 13).

W wypadkach wyjątkowych, gdy pozyskanie odpowiedniej instytucji pośredniczącej jest niemożliwem, lub gdy nie wszystkie środki produkcji rolnej mogą być jej przekazane, jak np. inwentarz żywy i t. p., referent rolniczy organizuje bezpośrednio magazynowanie ich i wydawanie, ponosząc za te czynności całkowitą odpowiedzialność. Na wydatki te czerpie się z kredytów pomocy rolnej na zasadzie ogólnego lub specjalnego upoważnienia urzędu wojewódzkiego; pokrywa się je przy kalkulacji ceny sprzedażnej.

§ 18. Środki produkcji rolnej zarówno dostarczone przez M. R. i D. P. i zakupione na zlecenie Ministerstwa przez instytucję pośredniczącą na miejscu, przyjmuje referent rolniczy, zdając je jednocześnie instytucji pośredniczącej do magazynowania. Protokuł przyjęcia wzór № 2 stanowi jednocześnie protokuł zdawczy względem instytucji pośredniczącej. Protokuł ten sporządza się w księdze sznurowej, przechowywanej w starostwie na odpowiedzialności referenta rolniczego. Na zasadzie protokułu sporządza się dwa wyciągi (wzór № 3), z których jeden wydaje się instytucji pośredniczącej, drugi przesyła się urzędowi wojewódzkiemu. Jeden wyciąg może obejmować kilka protokułów przyjęcia.

Protokuł podpisuje referent rolniczy oraz przedstawiciel instytucji pośredniczącej.

§ 19. O ile dostarczone środki produkcji rolnej przybyły w stanie wskazującym na uszkodzenia jakościowe, to przyjęcie winno być dokonane przez specjalną Komisję, w skład której wchodzą referent rolniczy, przedstawiciel instytucji pośredniczącej, przedstawiciel powiatowego Komitetu pomocy rolnej, przedstawiciel policji kolejowej. Skoro Komisja uszkodzenie stwierdzi, należy sporządzić protokuł oceny przyjęcia środków produkcji rolnej według wzoru (wzór № 4).

Protokuł (wzór № 4) musi być podpisany przez wszystkie wymienione powyżej osoby. W razie odmowy wzięcia udziału w przyjęciu lub podpisaniu protokułu przez kogokolwiek z nich, zmiankuje się o tem w protokule.

W wypadkach uszkodzenia lub braku ilościowego (manca) spowodowanych podczas transportu kolejowego, niezależnie od protokułu przyjęcia należy zażądać sporządzenia protokułu kolejowego. Żądanie sporządzenia takiego protokułu stanowi obowiązek referenta rolniczego. W razie odmowy ze strony władz kolejowych sporządzenia rzeczonego protokułu na żądanie referenta rolniczego, ten ostatni obowiązany jest sporządzić urzędowy protokuł o odmowie, podpisany przez niego, przedstawiciela policji kolejowej, lub w braku tegoż władzy administracyjnej lub policji.

§ 20. Środki produkcji rolnej, zakupione przez instytucje pośredniczące (§ 14) lub te środki produkcji rolnej, na które Ministerstwo Rolnictwa i D. P. nie naznaczyło stałej ceny sprzedażnej, przyjmuje i ocenia Komisja w składzie, wskazanym w § 19, bez udziału przedstawiciela policji kolejowej. Protokuł sporządza się, według wzoru № 4 i w nim powinna być przeprowadzona kalkulacja ceny sprzedaży. Przy kalkulacji ceny sprzedażnej na miejscu do ceny kupna podanej przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. w jego

zawiadomieniu o wysłaniu środków produkcji rolnej dolicza się: a) koszta przewozu; b) zależnie od umowy koszty wyładowania i dostawy do składnicy; c) manco ilościowe; d) prowizja dla instytucji pośredniczącej (wyliczona od ceny kupna, naznaczonej przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P.) lub koszta magazynowania i wydawania we własnym zarządzie; c) koszt utrzymania i dozorowania żywego inwentarza.

Przy kalkulowaniu cen towarów, ulegających szybkiemu psuciu się, należy doliczać pewien procent na ewentualne straty przy innych transportach.

§ 21. Brak ilościowy (manco) nie wpływa na cenę sprzedażną (stałą) określoną zgóry przez M. R. i D. P. Przy przyjęciu środków produkcji rolnej dostarczonych przez M. R. i D. P. bez określenia zgóry ceny sprzedażnej lub pochodzących z miejscowego zakupu, brak ilościowy (manco) należy uwzględnić przy ustanawianiu ceny sprzedażnej.

§ 22. Referent rolniczy prowadzi rachunkowość przychodu i rozchodu i pozostałości produkcji rolnej przyjętych i magazynowanych w składnicach, znajdujących się w bezpośrednim rozporządzeniu starostwa. Na nim ciąży obowiązek kontroli nad rachunkowością przychodu, rozchodu i pozostałości środków produkcji rolnej, przyjętych i magazynowanych przez instytucję pośredniczącą. Rachunkowość ta zgodnie z umową, zawartą z instytucją pośredniczącą, winna być obowowiązkowo prowadzona przez tę instytucję w sposób i według wzorów wskazanych w instrukcji.

IV. Przyjmowanie zgłoszeń o pomoc rolną.

§ 23. Zgłoszenia o pomoc rolną do Komitetu pomocy rolnej powinny być składane w postaci podań, sporządzanych w miarę możności według załączonego do niniejszej instrukcji wzoru (wzór № 5), jednakowoż od osób niepiśmiennych i małopiśmiennych starostwa i urzędy gminne obowiązane są również przyjmować zgłoszenia ustne. Urząd przyjmujący zgłoszenie, sporządza podanie według wzoru № 5, zaświadcza własnoręczny podpis petenta, zaznaczając, że podanie sporządzone jest na zasadzie ustnego zgłoszenia.

§ 24. Referent rolniczy obowiązany jest zarządzić i dopilnować, aby przepisy, zawarte w §§ 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 17 (punkty 2, 4 i 5), 22—30 rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1921 r. oraz §§ 23, 25, 26 i 27 niniejszej instrukcji zostały podane do wiadomości publicznej w sposób, przyjęty w danej miejscowości i dający rękojmię najszybszego i najdokładniejszego ich rozpowszechnienia, oraz aby składanie zgłoszeń i otrzymywanie informacji co do pomocy rolnej był jak najbardziej ułatwione dla osób interesowanych.

§ 25. Do podań, składanych przez spółki, mające na celu zagospodarowanie odłogów (poz. 2 p. b.) ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. № 30 poz. 174), o pomoc rolną należy dołączyć:

a) odpis kontraktu, względnie statutu spółki;
b) odpis umowy dzierżawnej, zawartej z właścicielem gruntu, na którym spółka zamierza prawadzić gospodarstwo;
c) dowody, stwierdzające wysokość posiadanego przez spółkę majątku w inwentarzu żywym i martwym, zbożu na zasiew, oraz w środkach pieniężnych.

Nadto należy w podaniu spółki wymienić imię i nazwisko wspólnika, upoważnionego do występowania wobec władz w imieniu spółki oraz dołączyć należyte dla niego notarjalne pełnomocnictwo.

§ 26. Podania i protokuły zgłoszeń o pomoc rolną składa się do gminnego komitetu pomocy rolnej lub bezpośrednio do powiatowego komitetu pomocy rolnej; w tym ostatnim wypadku wskazanem jest dołączyć opinję gminnego komitetu pomocy rolnej.

§ 27. O ile podanie złożone jest bez opinji gminnego komitetu, referent rolniczy skierowuje do gminnego komitetu do opinji, albo opatruje je nadpisem, że opinja jest zbędna i dla jakich mianowicie powodów.

Opinja gminnego komitetu pomocy rolnej może być uznaną za zbędną:

a) o ile posiadane są dowody urzędownie stwierdzające zgodność z rzeczywistością, przedstawionych w podaniu danych;
b) o ile przesłanie podania do zaopinjowania musiałoby powodować zbyt wielką zwłokę, a przedstawiciel właściwego komitetu gminnego ma uczestniczyć w posiedzeniu powiatowego komitetu;
c) o ile referent rolniczy dla innych, tu nieprzewidzianych powodów uzna za możliwe i podane przez niego powody zostaną przez powiatowy komitet pomocy rolnej uznane za słuszne.

§ 28. Adresowane do komitetu pomocy rolnej zgłoszenia i podania zapisuje się do dziennika pism wchodzących starostwa i opatruje się je datą otrzymania i numerem dziennika.

Zgłoszenia zaopatrzone w opinję gminnego komitetu pomocy rolnej lub zakwalifikowane do rozpoznawania bez tej opinji, referent rolniczy segreguje według gmin. Ponadto wskazanem jest, ażeby zgłoszenia każdej gminy były podzielone na dwie kategorje:

I. zgłoszenia o pomoc dla gospodarstw nowopowstałych;
II. zgłoszenia o pomoc dla gospodarstw zniszczonych.

II ga kategorja powinna być podzielona według typu gospodarstw na działy:

1) gospodarstwa włościańskie i folwarczne;

2) gospodarstwa folwarczne, z podziałem w razie możności według prawnego tytułu posiadania na gospodarstwa, stanowiące własność, lub dzierżawę.

Przy segregowaniu podań w sposób wyżej podany należy je opatrzyć odpowiednią liczbą i znakiem a mianowicie: kategorja I sza, albo II, typ: W (włościański) i F (folwarczny): tytuł posiadania: Wł. (własność), D. (dzierżawa).

Według tej segregacji podania powinny być przechowane i według niej rozpatrywane na posiedzeniu Komitetu.

V. Przyznawanie środków produkcji rolnej oraz kredytu na ich nabycie.

§ 29. Zgłoszenie otrzymane w starostwie winno być załatwione, t. j. rozpatrzone w powiatowym komitecie pomocy rolnej w ciągu 14 dni od daty otrzymania (§ 27 rozp. M. R. i D. P. i M. S. z dnia 22/IV 21 r.).

O ile dla braku potrzebnych informacji, nieotrzymania opinji gminnego komitetu pomocy rolnej, lub innych przyczyn, niezależnych od re-

ferenta rolniczego, załatwienie uległo zwłoce, należy o tem zrobić adnotację na podaniu.

§ 30. Przy powzięciu uchwał, Komitet, stosując się do przepisów rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r., powinien przedewszystkiem zdecydować, czy pomoc rolna dla danego gospodarstwa jest nieodzownie konieczną, o ile tak, to w jakiej ilości i które z dostarczonych środków produkcji rolnej dla danego gospodarstwa są niezbędne i wreszcie, czy petent może nabyć je za gotówkę, czy też koniecznem jest udzielanie kredytu na ich nabycie, w jakiej wysokości i na jaki termin spłat.

O ile dla danego gospodarstwa niezbędne są te środki produkcji rolnej, które narazie lub wogóle w drodze pomocy rolnej nie są dostarczane lub w dostatecznej ilości dostarczone być nie mogą, Komitet przyznaje pożyczkę w gotówce w wysokości niezbędnej na ich nabycie.

Potrzeby tego samego gospodarstwa lub spółki mogą być zaspokajane częściowo przez udzielenie środków produkcji rolnej w naturze (za gotówkę lub w części czy w całości na kredyt), częściowo zaś przez przyznanie pożyczki w gotówce.

§ 31. 1) Za należyte prowadzenie protokułów posiedzeń powiatowego Komitetu pomocy rolnej odpowiedzialny jest referent rolniczy.

2) Protokuł pisze się w książce sznurowej (wzór № 6), opatrzonej pieczęcią starostwa. Protokuły winny być numerowane i oprócz tego każda zapisana w nich uchwała powinna stanowić osobną pozycję i każda pozycja winna być opatrzona numerem porządkowym.

3) W każdym protokule należy zaznaczyć, gdzie, kiedy, pod czyjem przewodnictwem i w jakim składzie odbywało się posiedzenie.

4) Uchwały odmowne, jako podlegające zażaleniu, powinny być w protokule umotywowane.

5) O ile uchwała dotyczy zgłoszenia grupy osób, ubiegających się o kredyt lub pożyczkę w gotówce, należy ją zapisać do protokułu w jednej zbiorowej pozycji. Uchwała powinna być jednak sformułowana w taki sposób, ażeby widocznem było, jaki kredyt lub pożyczkę przyznaje się każdej osobie.

O ile uchwała dotyczy grupy osób, ubiegających się o przyznanie im środków produkcji rolnej za gotówkę, to zapisując uchwałę w jednej pozycji, można również przydział podać w cyfrze ogólnej, z powołaniem się na dołączoną listę przydziału każdego z petentów. O ile repartycje pomiędzy nimi uchwała przekazuje Komitetowi gminnemu, należy wyraźnie zaznaczyć to w protokule. O ile uchwała dotycząca grupy osób zawiera przyznanie środków produkcji rolnej w części za gotówkę i na kredyt, to w ogólnych cyfrach może być podany tylko przydział za gotówkę, a przydział na kredyt, jako pożyczka, musi być zapisany do protokułu dla każdego z petentów osobno, chociaż w jednej pozycji.

6) Rozpatrzone na danem posiedzeniu podania (vide wzór № 5) opatruje się numerem protokułu, datą posiedzenia i skróconą decyzją podpisywaną przez obecnych zgodnie z par. 27 rozporządzenia M. R. i D. P. z dnia 22/IV 21 r. natychmiast po powzięciu decyzji. Protokuł i podania wraz ze wszelkiemi do nich aneksami przechowuje referent rolniczy. Protokuł podpisuje przewodniczący i jeden z członków Komitetu.

7) Dla uzyskania na czasie, dopuszczalnem jest sporządzanie protokułu po ukończonem posiedzeniu na zasadzie decyzyj wpisanych na podaniu.

§ 32. Celem ułatwienia sobie prawidłowego wykonania uchwał P. K. P. R. oraz prowadzenia kontroli pomocy, udzielonej poszczególnym gospo-

darstwom, referent rolniczy obowiązany jest prowadzić księgę uchwał (wzór № 7).

Do księgi uchwał wpisuje się uchwały, przyznające pomoc rolną i odmawiające jej za wyjątkiem tych, gdzie odmowa spowodowana została brakiem środków dla jej udzielenia. Następnie zapisuje się wszystkie momenty wykonania tych uchwał, a mianowicie:

a) wydanie zaświadczeń na prawo otrzymania środków produkcji rolnej na kredyt i za gotówkę z uchwał Komitetu i z przydziału, dokonywanego według uznania starostwa (par. 12);
b) wydanie wypisu z protokułu na otrzymanie pożyczki gotówkowej;
c) otrzymanie zobowiązania dłużnego na wypłaconą przez P. P. B. R. pożyczkę gotówkową;
d) otrzymanie od instytucji pośredniczącej pokwitowania P. P. B. R. na przesłane mu zobowiązania dłużne za wydane w naturze środki produkcji rolnej.

Uchwały zapisuje się niezwłocznie po sporządzeniu protokułu, a to ze względu na to, że wszystkie dalsze czynności przy wykonaniu każdej uchwały winny być dokonane nie inaczej, jak z powołaniem się na zapis w tej księdze.

VI. Wykonywanie uchwał powiatowego Komitetu pomocy rolnej co do przyznania pomocy rolnej.

§ 33. Przy repartycji środków produkcji rolnej, przekazanych, przez Komitet do bezpośredniego rozdziału przez starostwo (par. 12) referent rolniczy powodować się winien zasadniczo temiż względami, jakie obowiązują Komitet przy wydawaniu uchwał.

§ 34. Starostwu (referent rolniczy) przysługuje prawo wydawania stopniowo, lub nawet zmniejszenia ilości przyznanych przez Komitet w naturze środków produkcji rolnej zależnie od zapasów, znajdujących się w jego rozporządzeniu. Przestrzegać przytem należy, ażeby zmniejszenie to dokonane było w miarę możności proporcjonalnie, t. j. aby wszyscy potrzebujący chociaż w zmniejszonej ilości środki te otrzymali, z uwzględnieniem jednak norm, koniecznych dla celowego zużytkowania pomocy.

§ 35. O ile starosta lub z jego upoważnienia referent rolniczy nie zaznaczy przy podpisaniu protokułu, że uchwała ulega natychmiastowemu wykonaniu, to należy ją wykonać po upływie 3 dni od daty uchwały (§ 28 rozporządzenia z dn. 22 kwietnia 1921 r.).

Przyznane środki produkcji rolnej wydają: 1) firmy, dostarczające je na mocy umowy z M. R. i D. P. zgodnie z art 2 lit. b. ust. z dn. 18.III.1921 r. oraz par. 16 instrukcji; 2) instytucje pośredniczące (par. 13) magazynujące, a w braku tych instytucyj składnice starostwa (par. 17).

Środki te otrzymuje się na mocy zaświadczeń, wydanych przez starostwo oraz, gdy są one przyznane na kredyt, po złożeniu zobowiązania dłużnego.

Pożyczki w gotówce otrzymuje się na zasadzie wypisów z protokułu P. K. P. R. sporządzonych przez starostwo i przezeń wysyłanych do P. P. B. R. Zobowiązania dłużne składa się przy otrzymaniu gotówki.

§ 36. Firmy dostarczające, instytucje pośredniczące i składnice starostwa wydają przyznane środki produkcji rolnej nawet za gotówkę tylko na zasadzie zaświadczeń starostwa.

Zaświadczenia na prawo otrzymania środków produkcji rolnej za gotówkę wydaje starostwo (referent rolniczy) na zasadzie uchwał powiatowego Komitetu pomocy rolnej z uwzględnieniem ewentualnych decyzji starostwa (par. 34).

Zaświadczenie na prawo otrzymania środków produkcji rolnej za gotówkę, sporządzone na formularzu według wzoru № 8, zaopatrzonym pieczęcia starostwa, podpisuje referent rolniczy.

Zaświadczenie powyższe sporządza się na zasadzie zapisu księgi uchwał, w której jednocześnie zapisuje się numer zaświadczenia, na otrzymanie jakich środków i w jakiej ilości zostało ono wydane.

Otrzymane zaświadczenie składa się instytucji, firmie, lub składnicy w temże zaświadczeniu wskazanej. Na zaświadczeniu wypisuje się termin, do którego dane zaświadczenie jest ważne. Termin ten w I-szem półroczu kalendarzowem nie może przekraczać 30 czerwca, a w II-giem półroczu 31 grudnia.

Zaświadczenie służy jako dowód do wyliczenia się z magazynowanych lub z kredytu Ministerstwa Rolnictwa i D. P. dostarczonych środków produkcji rolnej, o ile otrzymujący pokwitował na nim z odbioru.

Instytucje pośredniczące obowiązane są na 1-go i 15-go każdego miesiąca, wpłacać na rachunek M. R. i D. P. uzyskaną ze sprzedaży środków produkcji rolnej gotówką do P. P. B. R. (Warszawa, Traugutta 11), lub z tegoż tytułu na rachunek P. P. B. R. do miejscowego oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej (rachunek P. P. B. R. № 197), a tam gdzie niema oddziału P. K. K. P. do miejscowej Pocztowej Kasy Oszczędnościowej na rachunek tegoż banku i z tegoż tytułu (№ rachunku P. P. B. R. 30015). O dokonanych wpłatach instytucje pośredniczące i składnice obowiązane są niezwłocznie zawiadomić P. P. B. R. (Warszawa, Traugutta 11) i M. R. i D. P. Wydział Pomocy Rolnej. Zawiadomienia te są konieczne i niezmiernie ważne dla odpowiedniego zaksięgowania tych sum. Brak zaświadczenia w następstwach swoich opóźnić musi zatwierdzenie wyliczenia się instytucji pośredniczącej i dlatego ścisłe wykonanie tego przepisu specjalnie się zaleca.

Instytucja pośrednicząca obowiązana jest uzyskane sumy wpłacać w sposób wyżej wskazany całkowicie, pozostawiając w swej kasie jedynie na wydatki bieżące 80.000 mk. Ponieważ przypadająca instytucji pośredniczącej prowizja wypłaca się przy rozrachunku półrocznym, po zatwierdzeniu przez referenta rolniczego sprawozdania półrocznego, to należy mieć na uwadze, że odpowiednia suma winna być zapotrzebowana przed 15 grudnia od P. P. B. R w drodze następującej:

Przesłać do M. R. i D. P. Wydział Pomocy Rolnej preliminarz rozrachunku z wskazaniem sumy należnej instytucji pośredniczącej. Po otrzymaniu takiego rachunku Wydział Pomocy Rolnej przekaże żądaną sumę za pośrednictwem P. P. B. R.

Przepis ten posiada szczególną wagę dlatego, że dn. 1 stycznia każdego roku zamyka się kredyt za okres ubiegły i po tym terminie M. R. i D. P. nie będzie w możności zaspokoić terminowo słusznych należności instytucji pośredniczącej. Całkowita wypłata prowizji, należnej instytucjom pośredniczącym, uskutecznia się po zatwierdzeniu sprawozdania półrocznego.

Częściowo może być wypłacana prowizja z decyzji starostwa i w rozmiarze nie przewyższającym sumy należności w chwili wypłaty.

§ 37. Wydanie środków produkcji rolnej na kredyt:

1) Zaświadczenia na prawo otrzymania środków produkcji rolnej na kredyt wydaje się na zasadzie uchwał powiatowego Komitetu pomocy rol-

nej i jego przydziału ewentualnie zmniejszonego przez starostwo, zależnie od posiadanych zapasów (§ 34).

2) Zaświadczenia powyższe sporządzone według wzoru № 9, opatrzone pieczęcią starostwa podpisuje referent rolniczy.

3) Zaświadczenia sporządza się na zasadzie księgi uchwał, w której jednocześnie zapisuje się datę wystawienia, na otrzymanie jakich środków i w jakiej ilości zaświadczenie wydano, oraz do jakiej sumy według tego zaświadczenia może być udzielony kredyt. Termin ważności zaświadczenia zgodnie z § 36.

4) Przy otrzymaniu środków produkcji rolnej na kredyt oprócz zaświadczenia należy złożyć zobowiązanie dłużne. Zobowiązanie to wystawia osoba, w zaświadczeniu wskazana, na formularzu № 15, ściśle według tych wskazówek, jakie są podane we wzorze do jego sporządzenia posiadanym przez instytucje i firmy, wydające środki produkcji rolnej na kredyt.

5) Instytucje, firmy i składnice ponoszą całkowitą odpowiedzialność za prawidłowość sporządzenia przyjętych zaświadczeń i zobowiązań.

6) Instytucje, firmy i składnice po wydaniu środków produkcji rolnej w naturze na kredyt, obowiązane są otrzymane zobowiązania dłużne, wraz z odnośnemi zaświadczeniami wysłać do Polskiego Państwowego Banku Rolnego 5 go i 20-go każdego miesiąca. Dowody te winny być wysyłane przy wykazie, zaświadczonym przez referenta rolniczego (wzór № 16). Pokwitowanie Polskiego Państwowego Banku Rolnego służy jako dowód przy wyliczeniu się z magazynowanych lub dostarczanych środków produkcji rolnej. Do czasu otrzymania tego pokwitowania od P. P. B. R. jako dowód służyć może odpis wykazu przez referenta poświadczony.

7) Przy przyjmowaniu zobowiązań dłużnych instytucje, firmy i składnice obowiązane są pobierać opłatę na rzecz Polskiego Państwowego Banku Rolnego, a mianowicie:

a) za formularz zobowiązania dłużnego mk. 10,

b) dodatek administracyjny w rozmiarze (aż do odwołania) pół od sta w stosunku rocznym, czyli marek 4 fen. 17 za każdy pełny lub rozpoczęty miesiąc od każdych 10.000 mk. pożyczki. Dodatek ten oblicza się od daty udzielenia pożyczki do terminu płatności 1-szej raty.

8) Jednocześnie z przesłaniem zobowiązań dłużnych w dniu 10 i 26 każdego miesiąca powinna być przekazana Polskiemu Państwowemu Bankowi Rolnemu w Warszawie suma dodatku oraz opłaty za formularz, należne Bankowi z tytułu tych zobowiązań. Sumy te przekazywać należy przez Pocztową Kasę Oszczędności (konto czekowe № 30015). Przy przekazywaniu powyższych kwot bezwzględnie należy na odcinku blankietu nadawczego P. K. O. (dowód złożenia) powiadomić Bank z tytułu ilu i jakich mianowicie zobowiązań dłużnych przekazuje się daną sumę.

Celem uniknięcia kosztów przekazu Bank niezwłocznie prześle na żądanie instytucji potrzebną ilość blankietów nadawczych P. K. O. Nadmienia się, że Bank kwitować będzie odbiór zobowiązań dłużnych tylko po otrzymaniu wspomnianych należności, oraz uwiadomienia dokonanego w sposób powyżej przepisany.

VII. Wypłaty pożyczek w gotówce przyznanych przez powiatowe komitety pomocy rolnej.

§ 38. Pożyczki w gotówce, przyznane przez powiatowe Komitety pomocy rolnej, wypłaca P. P. Bank Rolny albo bezpośrednio w swej kasie,

albo przez odnośne starostwo. Wypłata następuje na podstawie uwierzytelnionego przez starostwo wypisu z protokułu uchwał Komitetu (wzór № 10) § 24 Rozp. Min. Roln. i Dóbr Państwowych z dnia 22/IV 1921 r.

Wypis z protokułu, sporządzony według załączonego wzoru (№ 10) dla każdej pożyczki osobno, uwierzytelnia starostwo, opatrując go pieczęcią urzędową. Wypis zawierać winien: numer protokułu, datę posiedzenia Komitetu, numer pozycji odnośnej uchwały, przepisanej dosłownie w części, dotyczącej osoby petenta i warunków udzielania pożyczki w szczególności zaś sumy pożyczki terminu i sposobu spłaty.

Wypis przeciąga się przez dziennik starostwa i opatruje jego numerami. Wydanie wypisu odnotowuje się w księdze uchwał Komitetu (numer i data wydania).

Blankiety zobowiązania dłużnego (wzór № 15) oraz wypisu z protokułu (wzór № 10) rozsyła M. R. i D. P. w żądanej ilości.

§ 39. Wypłaty pożyczki dokonywa się wzamian za zobowiązania dłużne, sporządzone ściśle podług wzoru № 15 i opatrzone podpisem dłużnika, poświadczonym urzędowo przez notarjusza, sędziego pokoju, starostwo lub urząd gminny. Zobowiązania dłużne osób niepiśmiennych (art. 8 Ustawy z dn. 18 marca 1921 r. Dz. Ustaw № 30 poz. 174) oraz spółek, mających na celu zagospodarowanie odłogów (art. 2 tejże Ustawy) w powiatach b. Królestwa Kongresowego winny być sporządzone przed sędzią pokoju lub notarjuszem.

§ 40, Jeżeli wypłata pożyczki następuje nie w kasie P. P. B. R., lecz przez starostwo, Bank przekazuje starostwu potrzebne sumy za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej bądź też Poczt. K. Oszczędn.

§ 41. Niezwłocznie po upływie 3-dniowego terminu—przewidzianego w § 28 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 22. IV. 21 — starostwo przesyła P. P. B. R. odpowiednio sporządzony i uwierzytelniony wypis z protokułu (wzór № 10), żądając przekazania potrzebnej sumy. Jednocześnie starostwo wyznacza petentowi (wzór № 10) do podjęcia pożyczki złożenia zobowiązania dłużnego termin 20—35-dniowy w zależności od stopnia oddalenia siedziby swej od Warszawy i biorąc pod uwagę, czy w miejscu urzędowania starostwa jest oddział Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. O terminie wyznaczonym do wypłaty pożyczki starostwo powiadomi miejscowy urząd pocztowy.

Uwaga. Ustanawia się następujące: terminy podjęcia pożyczki, licząc od dnia wysłania do Banku wypisu z protokułu:

1) dla województw: warszawskiego, Kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, krakowskiego, tarnopolskiego, lwowskiego i stanisławowskiego w miejscowościach, posiadających oddział Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej 20 dni, w miejscowościach nie posiadających takiego oddziału 25 dni;
2) dla województw: białostockiego, nowogrodzkiego, poleskiego, wołyńskiego w miejscowościach, posiadających Oddział Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej 25 dni, w miejscowościach nie posiadających takiego oddziału 35 dni.

§ 42. W miejscowościach nie posiadających Oddziału Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej, starosta jednocześnie z powiadomieniem petenta o terminie podjęcia pożyczki, przesyła do miejscowego Oddziału Pocztowej Kasy Oszczędności awizację (wzór № 10) ze wskazaniem dnia oraz sumy ma-

jącej się wypłacić pożyczki, a to w celu zagwarantowania sobie na oznaczony dzień potrzebnej gotówki.

§ 43. Po przyjęciu zobowiązania dłużnego starostwo zaciąga je do księgi uchwał powiatowego komitetu pomocy rolnej i opatruje numerem rachunku dłużnika w tejże księdze, a także numerem wypisu z protokułu, przesłanego uprzednio do Polskiego Państwowego Banku Rolnego.

§ 44. Zobowiązania dłużne na wypłacone pożyczki przechowuje się do czasu wysłania do Polskiego Państwowego Banku Rolnego w starostwie.

Dwa razy na miesiąc: dnia 10 i 25 każdego miesiąca zobowiązania te starostwo przesyłać będzie do Polskiego Państwowego Banku Rolnego przy odpowiednim wykazie, sporządzonym według wzoru № 16 w 2-ch egzemplarzach, podpisanym przez starostę i referenta rolniczego. Drugi egzemplarz tego wykazu stanowić będzie tymczasowy dowód do wyliczenia się z sum, otrzymanych na wypłatę pożyczek. Ostatecznym dowodem do wyliczenia się jest pokwitowanie Polskiego Państwowego Banku Rolnego z otrzymanych zobowiązań dłużnych na wypłacone pożyczki.

§ 45. Przy przekazywaniu starostwu pieniędzy na wypłatę przyznanych pożyczek Polski Państwowy Bank Rolny potrącać będzie:

1) dodatek administracyjny na rzecz Banku, obliczony od sumy pożyczki za czas od dnia wysłania gotówki do dnia płatności pierwszej raty w stosunku pół od sta rocznie;

2) marek polskich 10 za formularz zobowiązania dłużnego;

3) 2‰ (dwa pro mille) od sumy pożyczki tytułem kosztów przekazu, jeżeli pieniądze przekazane będą za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności.

Jeżeli otrzymujący pożyczkę wyrazi życzenie podjęcia pieniędzy w kasie Polskiego Państwowego Banku Rolnego w Warszawie, starosta jednocześnie z wydaniem mu uwierzytelnionego wypisu z protokułu prześle do Banku awizację (wzór № 17) o mającej się dokonać wypłacie ze wskazaniem nazwiska petenta, sumy pożyczki, tudzież numeru i daty wypisu z protokułu.

VIII. Prowadzenie rachunkowości środków produkcji rolnej stanowiących własność M. R. i D. P.

§ 46. Wyliczenie się z środków produkcji rolnej w naturze, będących własnością Skarbu Państwa (zboże, inwentarz żywy, maszyny, narzędzia i t. p.), otrzymanych na pomoc rolną przez starostwo w drodze zakupu na miejscu lub przydziału od urzędu wojewódzkiego, względnie Ministerstwa Rolnictwa i D. P. opiera się na rachunkowości, prowadzonej zgodnie z § 22 przez instytucje pośredniczące pod kontrolą referenta rolniczego.

Wyliczenie się z sum, przydzielanych na pomoc rolną w postaci pożyczek gotówkowych, lub kredytów, przeznaczonych na zakupy środków produkcji rolnej na miejscu, opiera się na rachunkowości, prowadzonej przez referenta rolniczego.

§ 47. Instytucja pośrednicząca obowiązana jest prowadzić rachunkowość dotychczas zalecaną przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. ściśle według przepisów i wzorów w niniejszej instrukcji podanych, a mianowicie:

a) księgę towarową przychodową (wzór № 11);

b) rozchodowy dziennik towarowy (wzór № 12);

c) raporty dwutygodniowe—kopje z rozchodowego dziennika towarowego (wzór № 12);
d) księgę kasową;
e) półroczne sprawozdanie rachunkowe (bilans) (wzór № 13 i 14).

Rachunkowość należy prowadzić dla każdego kredytu ustawowego odrębnie. Osobno dla pozostałości z kredytu 1 miljarda (Ust. 13. II 1920 roku), osobno dla środków produkcji rolnej z kredytu 3 ch miljardów (Ust. 18. III. 1921 roku).

W celu wyliczenia się z środków produkcji rolnej, nieprzekazywanych instytucji pośredniczącej z braku takowej, lub z innych powodów referent rolniczy prowadzi rachunkowość w ten sam wyżej wskazany sposób co i instytucje pośredniczące. Wydatki na koszt prowadzenia tej rachunkowości pokrywa się według wskazówek § 17.

§ 48 Przychodowa księga towarowa prowadzi się (według wzoru 11) kontowo, dla każdego środka produkcji rolnej względnie dla każdego jego rodzaju i ceny.

Zapisy przychodowe dokonywują się na zasadzie protokułu przyjęcia (§ 18) natychmiast po przyjęciu.

Sumaryczne zapisy rozchodowe dla wyprowadzenia pozostałości wciąga się do księgi przychodowej na 1-go i 15-go każdego miesiąca, na zasadzie raportu dwutygodniowego z rozchodowego dziennika towarowego.

§ 49. Rozchodowy dziennik towarowy (wzór № 12) prowadzi się z dwoma kopjami przez kalkę.

Zapisy rozchodowe dokonywują się szczegółowo niezwłocznie po wydaniu odnośnych przedmiotów. Jako dowody do zaksięgowania służą zaświadczenia, pokwitowane przez odbiorcę, a przy sprzedaży na kredyt zaświadczenia wraz z zobowiązaniami dłużnemi. Rozchodowy dziennik towarowy otwiera się na każdy okres sprawozdawczy. Przy zakładaniu i prowadzeniu dziennika należy mieć na uwadze, że zapisy szczegółowe dotyczą tylko tych przedmiotów, które w danym okresie sprawozdawczym są wydawane i wobec tego tytuły rubryk wpisuje się w miarę potrzeby.

Dla wyprowadzenia pozostałości wciąga się do dziennika rozchodowego na 1-go i 15 go każdego miesiąca sumaryczne zapisy przychodowe z towarowej księgi przychodowej.

Ponieważ kopje rozchodowego dziennika towarowego stanowią równocześnie raporty dwutygodniowe ruchu i pozostałości towarów, oraz gotówki, to w nim musi być podana i pozostałość tych przedmiotów, które w danym okresie nie były wydawane, a zamagazynowane z okresu poprzedniego lub przyjęte w okresie sprawozdawczym.

Sumaryczne zapisy, dotyczące przekazania przez instytucje pośredniczące sum pieniężnych i zobowiązań dłużnych do Polskiego Państwowego Banku Rolnego dokonywuje się 1 go i 15-go każdego miesiąca. Pieniężne na zasadzie księgi kasowej, a zobowiązań dłużnych na zasadzie wykazów, sporządzonych przy wysłaniu zobowiązań dłużnych do Polskiego Państwowego Banku Rolnego zgodnie z § 37 punkt 6.

Raporty dwutygodniowe wraz z oryginałami i dowodami przedstawia instytucja pośrednicząca 5-go i 20-go każdego miesiąca referentowi rolniczemu. Jeden egzemplarz raportu stanowi rozchodowy dziennik towarowy, pozostający w instytucji pośredniczącej; drugi i trzeci egzemplarz wysyła się referentowi rolniczemu. Referent rolniczy po sprawdzeniu i podpisaniu, jeden egzemplarz wraz z dowodami przechowuje u siebie w osobnej teczce, drugi zaś egzemplarz przesyła 10-go i 25-go każdego miesiąca do urzędu wojewódzkiego.

§ 50. Księgę kasową prowadzi się, wnosząc po lewej stronie folio zapisy przychodowe, po prawej rozchodowe, wykazując w zapisach datę dokonania wpłaty czy wypłaty, numer zapisu kolejny, osobno dla przychodu i rozchodu. Ciągłość numeracji zapisu trwa przez cały półroczny okres sprawozdawczy. Należy wyszczególnić dokładnie, na zasadzie jakiego dokumentu, za co i komu wypłacono względnie kto wpłacił. Dowód należy opatrzyć numerem zapisu.

1-go i 15-go każdego miesiąca wyprowadza się pozostałość kasy. Wszystkie zapisy w księdze kasowej robią się atramentem, nie wyłączając i przeniesień z jednej strony na drugą.

§ 51. Sprawozdania półroczne sporządza się na schematach ustanowionych według formularza przychodowej księgi towarowej (wzór № 13) oprócz tego sprawozdania specjalnie towarowego sporządza się ogólny bilans ruchu pieniędzy i towarów za okres sprawozdawczy.

Sposób sporządzenia widoczny jest na wzorze № 14.

Sprawozdania półroczne przedstawia instytucja pośrednicząca nie później jak 1-go sierpnia i 1-go lutego referentowi rolniczemu w 2-ch egzemplarzach. Otrzymane sprawozdanie referent rolniczy sprawdza, podpisuje, dołącza do niego wszystkie dowody i jeden egzemplarz przy swojem ogólnem sprawozdaniu rocznem przesyła do urzędu wojewódzkiego.

2-gi egzemplarz wraz z raportami dwutygodniowemi przechowuje się w aktach referatu rolnego.

W tych wypadkach, kiedy rachunkowość środków produkcji rolnej prowadzona jest przez referenta (§ 17 i 22), sprawozdanie sporządza referent rolniczy w sposób powyżej ustanowiony.

§ 52. Referenta rolnictwa obowiązuje dotychczas prowadzona rachunkowość sum pieniężnych (§ 14 i 38) a mianowicie:

a) księga kasowa,
b) dwutygodniowy raport kasowy,
c) półroczne sprawozdanie (bilansowe).

Rachunkowość należy prowadzić dla każdego kredytu ustawowego odrębnie.

§ 53. Księga kasowa prowadzi się zgodnie z zasadami, podanemi w § 50.

§ 54. Dwutygodniowy raport kasowy zawierać powinien sumy przychodu i rozchodu za dany okres sprawozdawczy, oraz pozostałość.

Raport kasowy sporządza się na 1-go i 15-go każdego miesiąca osobno lub na raporcie towarowym za ten sam okres sprawozdawczy i przesyła się 5-go i 20-go każdego miesiąca do urzędu wojewódzkiego. Półroczne sprawozdania kasowe sporządza się w formie bilansu w 2-ch egzemplarzach, wpisując na prawej stronie sumy przychodowe, a więc przekazaną gotówkę od urzędu wojewódzkiego, Ministerstwa Rolnictwa i D. P. oraz Polskiego Państwowego Banku Rolnego z powołaniem się na odnośne dowody i pozycje księgi kasowej. Na lewej stronie bilansu wpisywać należy, gdzie, na zasadzie jakiego dowodu i na jaką sumę złożono zobowiązań dłużnych lub innych dowodów, świadczących o zużytkowaniu przekazanych sum. Do sprawozdania należy dołączyć wszystkie dowody w oryginałach.

Opracowane przez referenta rolniczego półroczne sprawozdania kasowe przesyła starosta do urzędu wojewódzkiego najpóźniej 1-go sierpnia i 1-go lutego z półrocznem sprawozdaniem instytucji pośredniczącej.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Raczyński*

Wzór № 1.

PROJEKT UMOWY Z INSTYTUCJAMI POŚREDNICZĄCEMI

Pomiędzy p.., działającym w imieniu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych na mocy § 13 instrukcji Ministra Rolnictwa i D. P. z dn.., z jednej a p. ...., działającym w imieniu .... na mocy wydanego przez Zarząd .... pełnomocnictwa, sporządzonego u notarjusza .... w dniu .... za № .... z drugiej strony, zawartą została umowa treści następującej:

§ 1. ......*(nazwa instytucji pośredniczącej)*...... zobowiązuje się poczynając od dnia .... przez cały czas trwania niniejszej umowy: 1) przyjmować na skład, magazynować i wydawać względnie sprzedawać stosownie do przepisów, zawartych w paragrafach: 17, 18, 19, 20, 21, 22, 36, 37 instrukcji Ministra Rolnictwa i D. P. oraz stosownie do szczegółowych wskazówek i dyspozycji starostwa, stanowiące własność tegoż Ministerstwa maszyny, narzędzia, nasiona, inwentarze i inne środki produkcji rolnej, oraz 2) na rachunek Ministerstwa Rolnictwa i D. P. dokonywać za każdorazowem zleceniem starostwa zakupu i dostawy do swoich składów wszelkich przedmiotów, potrzebnych na pomoc rolną, a to na warunkach, podanych w dalszych paragrafach, oraz stosując się do instrukcji Ministra Rolnictwa i D. P. już wydanych, względnie wydać się mających, oraz szczegółowych wskazówek starostwa.

§ 2. Odpowiedzialność ......*(nazwa instytucji pośredniczącej)*...... za przyjęte na skład przedmioty rozpoczyna się z chwilą podpisania protokułu zdawczego, sporządzonego w sposób, wskazany w § 18 instrukcji Ministra Rolnictwa D. P.. Dane, dotyczące stanu i oceny przekazywanych przedmiotów zawarte w tymże protokule są dla ......*(nazwa instytucji pośredniczącej)*...... bezwzględnie obowiązujące.

Odpowiedzialność ......*(nazwa instytucji pośredniczącej)*...... za przedmioty, nabyte dla Ministerstwa Rolnictwa i D. P. na skutek jego zlecenia, rozpoczyna się z chwilą dokonania kupna niezależnie od tego, gdzie się dany przedmiot znajduje.

§ 3. Zarówno przedmioty, otrzymane od Ministerstwa Rolnictwa i D. P. jak i nabyte dlań na skutek specjalnego zlecenia, mogą być wydane ze składów ......*(nazwa instytucji pośredniczącej)*...... wyłącznie na podstawie zaświadczeń starostwa (§ 36, 37), a to bądź szczegółowych, dla każdej sztuki z osobna, bądź też ogólnych t. j. dotyczących pewnej grupy przedmiotów.

§ 4. Instytucja pośrednicząca obowiązana jest ubezpieczyć od ognia wszystkie znajdujące się na składzie przedmioty do wysokości ich ceny szacunkowej (§ 2) i polisy asekuracyjne złożyć starostwu niezwłocznie po ich uzyskaniu. Koszty asekuracji będą wzięte pod uwagę przy rozrachunku rocznym, jako obciążające Ministerstwo. W wypadku, gdyby *(nazwa instytucji pośredniczącej)* zobowiązania tego nie dopełniła, starostwo ma prawo dokonać ubezpieczenia na koszt *(nazwa instytucji pośredniczącej)*. Za straty, wynikłe skutkiem niedokonania w czasie właściwym ubezpieczenia od ognia, odpowiada w każdym razie i całkowicie *(nazwa instytucji pośredniczącej)*.

§ 5. *(nazwa instytucji pośredniczącej)* ponosi całkowitą odpowiedzialność za całość i stan należyty pozostających na składzie przedmiotów.

§ 6. *(nazwa instytucji pośredniczącej)* zobowiązuje się prowadzić odrębną rachunkowość stosownie do instrukcji § 46, 47, 48, 49, 50, 51 i wzorów Ministerstwa Rolnictwa i D. P.; a na 1 i 15 każdego miesiąca składać na ręce starostwa raporty sprawozdawcze przychodu, rozchodu i pozostałości przedmiotów, przyjętych na zasadzie protokułów zdawczych, jak również przychodu, rozchodu i pozostałości gotówki oraz wykaz zobowiązań dłużnych, otrzymanych za wydane na kredyt przedmioty. Raporty te sporządzają się wedle wzoru i instrukcji M. R. i D. P. i dołącza się do nich zaświadczenia, na podstawie których wydano przedmioty za gotówkę, i pokwitowania lub wykazy na odesłane do Polskiego Państwowego Banku Rolnego zobowiązania dłużne wraz z odnośnemi zaświadczeniami.

Oprócz powyższych raportów dwutygodniowych *(nazwa instytucji pośredniczącej)* zobowiązuje się składać za półrocze kalendarzowe sprawozdania, bilanse, według wzoru i instrukcji M. R. i D. P. przyczem ostatecznym terminem złożenia sprawozdań będzie 1 sierpnia i 1 lutego każdego roku.

§ 7. *(nazwa instytucji pośredniczącej)* obowiązana jest jest 1 i 15 każdego miesiąca wpłacać do Polskiego Państwowego Banku Rolnego lub instytucji państwowej przez niego wskazanej uzyskane za przekazane przedmioty wpływy pieniężne, po potrąceniu rozchodów, pokrywanych na rachunek Ministerstwa Rolnictwa i D. P. z wyjątkiem sumy 80.000 marek, stanowiącej zaliczkę na pokrycie nieprzewidzianych kosztów. W tych samych terminach zobowiązuje się *(nazwa instytucji pośredniczącej)* przesyłać do P. P. B. R. otrzymane zobowiązania dłużne. Kwit na wysłaną gotówkę oraz zaświadczony przez referenta wykaz wysłanych zobowiązań winien być przedstawiony starostwu przy odnośnym raporcie dwutygodniowym.

§ 8. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zastrzega sobie prawo kontroli, zarówno przy magazynowaniu, jak również wydawaniu przekazanych przedmiotów, oraz nad rachunkowością, umowy niniejszej dotyczącą i nie zastrzeżoną, jako dla *(nazwa instytucji pośredniczącej)* obowiązującą.

§ 9. Koszty, wynikające z opłat frachtów, oraz kosztów wyładowania pokrywa na rachunek M. R. i D. P. *(nazwa instytucji pośredniczącej)* z wpływów gotówkowych i wylicza się z tych kosztów oryginalnymi dowodami.

§ 10. Za czynności, przewidziane niniejszą umową oraz za wykonywanie wszelkich zleceń M. R. i D. P. w przedmiocie nabywania, magazynowania, wydawania i sprzedaży objętych nią przedmiotów, *(nazwa instytucji pośredniczącej)* otrzymuje od Ministerstwa wynagrodzenie w wysokości ...., płatne przy rozrachunku półrocznym i zrzeka się wszelkich innych pretensyj do wynagrodzenia z tytułu niniejszej umowy.

§ 11. Umowa niniejsza obowiązuje strony w ciągu .... od dnia jej zawarcia t. j. do dnia ....

Rozwiązanie umowy ze strony Ministerstwa może jednak nastąpić w każdej chwili, o ile *nazwa instytucji pośredniczącej* nie dotrzyma warunków niniejszej umowy.

§ 12. Maszyny i narzędzia rolnicze, oraz nasiona nie sprzedane w terminie, określonym niniejszą umową, Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zobowiązuje się zabrać ze składów *(nazwa instytucji pośredniczącej)* w przeciągu trzech miesięcy od dnia jej wygaśnięcia.

§ 13. *(nazwa instytucji pośredniczącej)* niniejszym kwituje z odbioru egzemplarza instrukcji, wydanej przez M. R. i D. P. w przedmiocie pomocy rolnej i zobowiązuje się w działalności swej ściśle stosować się do przepisów tejże instrukcji.

§ 14. Umowa niniejsza zostaje spisana w 1 egzemplarzu, przeznaczonym dla Ministerstwa Rolnictwa i D. P. Instytucja pośrednicząca otrzymuje uwierzytelniony odpis umowy. Opłatę stemplową od umowy i od wszelkich protokułów w myśl niniejszej umowy spisać się mających, ponosi instytucja pośrednicząca.

§ 15. W razie sporu poddają się obie strony juryzdykcji sądu okręgowego w Warszawie.

Wzór № 2.

PROTOKUŁ PRZYJĘCIA.

№ ....

.... dnia .... 192..... r. Referent rolniczy w imieniu Starostwa powiatu .... *(imie i nazwisko)*. ...., działający na zasadzie instrukcji Ministerstwa Rolnictwa i D. P. z dnia .... 192... r., i przedstawiciel *(nazwa instytucji pośredniczącej* w *miejscowości, imie i nazwisko)*. działający na mocy plenipotencji, sporządzonej u notarjusza .... *(nazwisko rejenta)* .... w ...... *(miejscowość)*. ...... dnia .... 192 ... r. za № ...., potwierdzają odbiór ładunku .... nadesłanego .... *(na stację, do miejscowości)* .... przez .... *(urząd lub firma nadawcy)* .... z ...... *(miejscowości, stacji)* ...... na imię .... *(odbiorca)* .... za listem przewozowym № .... w wagonie № .... przeznaczonego na cele pomocy rolnej w powiecie ....

Po sprawdzeniu ładunku okazało się:

1) Ze stacji nadawczej wysłano (zg. z list przew.) .... Na stacji odbiorczej w wagonie z plombami *(nienaruszonemi czy naruszonemi)* otrzymano .... *(wskazać wagę, jaka się okazała, lub ilości — z wskazaniem ilości sztuk opakow.)* .... *(o ile okazuje się manco, lub jakość uległa zepsuciu — sporządza się protokuł inny — Lit. b)*.

2) Koszta przewozu, opłacone przez wysyłającego, wynoszą .... mk.
Koszta przewozu opłacone przez inst. pośredniczącą wynoszą .... mk.
„ wyładowania opłacone „ „ „ „ .... mk.

3) Wraz z ładunkiem przyjęto worków .... zastaw. .... wartości .... mk. i przekazano *(nazwa instytucji pośredniczącej)*. ....
Na zasadzie niniejszego protokułu ....
przyjęła ....
w ogólnej wartości sprzedażnej mk. ....
słownie mk. .... do magazynowania i sprzedaży na warunkach obowiązujących .... w myśl umowy, zawartej z Ministerstwem Rolnictwa i D. P.

Referent rolny ....

Przedstawiciel ...... *(instytucji pośredniczącej)*. ......

Wyciąg z protokułu przyjęcia

Wzór № 3.

Starostwo ....

№..............

Do ....

....

w ....

W Y C I Ą G

z protokułu przyjęcia środków produkcji rolnej przeznaczonych na pomoc rolną.

Protokułu przyjęcia		№№ listu przewozowego	№№ wagonu	Waga lub ilość sztuk podług listu przewozowego	Straty klg. lub sztuk	.... przyjął									
						Rodzaj środków produkcji	Waga netto lub ilość sztuk	Wartość zasadnicza 100 klg. lub jednej sztuki	K O S Z T A			Wartość sprzedażna		Worków	Zastaw
									Kolejowe		Inne koszta opłac. przez odbiorcę				
№	Data								Opłac. przez wysył.	Opłac. przez odb.		100 klg. lub jednej sztuki	Całego ładunku	S z t u k	

Zgodność z protokułem przyjęcia zaświadcza

Starosta

Wzór № 4.

PROTOKUŁ

oceny i przyjęcia №..................

miejscowość dn. ....192 r.

Komisja oceny przy *nazwa powiatu* powiatowym Komitecie pomocy rolnej, w składzie: 1) przedstawiciela powiatowego Komitetu Pomocy Rolnej p. *imię i nazwisko* ...., działającego na mocy uchwały powiatowego Komitetu pomocy rolnej z dn. .... 192 r. protokuł № .... poz. ....; 2) Referenta rolniczego powiatu *nazwa powiatu* p. *imię i nazwisko*, działającego w imieniu Starostwa .... 192 r. № ....; 3) przedstawiciela *nazwa instytucji pośredniczącej* p. *imię i nazwisko* działającego na zasadzie plenipotencji, sporządzonej u notarjusza *nazwisko* w *miejscowość* z dn. .... 192 r. za № .... i 4) przedstawiciela policji kolejowej *nazwa Dyrekcji* p. .... z urzędu potwierdza odbiór ładunku *czego* nadesłanego *skąd, przez kogo, na czyje imię lub zakupionego przez instytucję pośredniczącą* za listem przewozowym stacji .... № .... w wagonie № .... przeznaczonego na cele pomocy rolnej powiatu *nazwa* ....

Po sprawdzeniu ilości i jakości ładunku, komisja stwierdza, co następuje:

a) Wysłano: *wskazać ilość, podaną przez list przewozowy, lub deklarację instytucji pośredniczącej* po sprawdzeniu wagi otrzymano ....

....

....

b) Przyjęty ładunek uległ w drodze zepsuciu z powodu ....

....

wskutek czego wartość jego zmniejszyła się, a mianowicie: ....

....

....

....

....

....

co wynosi na 100 kg. .... mk.

Koszta przewozu, opłacone przez wysyłającego, wynoszą .... mk.
„ „ „ „ instytucję pośrednicz. .... „
Koszta wyładowania, opłacone przez instyt. pośrednicz., ... „

Razem: .... mk.

Cena zasadnicza (szacunkowa lub stała) za 100 kg. wynosi .... mk.
Koszta przewozu i wyładowania „ „ „ „ .... „
5% prowizji od ceny zasadniczej „ „ „ „ .... „

Razem: .... mk.

Przyznane zmniejszenie wartości wskutek uszkodzenia, za 100 kg. wynosi . . . . mk.

Cena sprzedażna za 100 kg. wynosi . . . . mk.

Ze względów kalkulacyjnych

Cena sprzedażna za 100 kg. naznaczona przez Komisję .... mk.

Wraz z ładunkiem przyjęto worków ....
zastaw .... szt. .... wartość .... mk. i przeważano
....
(nazwa instytucji pośredniczącej)

Niniejszy protokuł przyjęcia i oceny, względem *nazwa instytucji pośredniczącej* służy jako protokuł zdawczy i na podstawie niniejszego aktu *nazwa instytucji pośredniczącej* udziela pokwitowania Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych z odbioru .... w ilości .... kg. wartości .... mk. po cenie sprzedażnej za 100 kg. .... mk.

Referent Rolnictwa .... Członek Powiatowego Komitetu Pomocy Rolnej.

Przedstawiciel *(instytucji pośredniczącej)*

Przedstawiciel Policji Kolejowej ....

Wzór № 5.

Wolne od opłaty stemplowej.

DO POWIATOWEGO KOMITETU POMOCY ROLNEJ

w ....

Podanie

Wpisuje referent rolny na zasadzie danych podania.

Kategorja ....

Typ ....

Tytuł prawny ....

Posiadacz ....

zamieszkałego ....

o przyznanie pomocy rolnej.

Upraszam o przyznanie *(mnie, moim mocodawcom)* pomocy rolnej przez wydanie ....

(wymienić o jakie środki produkcji rolnej chodzi i o jaką ilość) w naturze ....

(wymienić sumę i na co petent zobowiązuję się ją zużytkować) pożyczki .... Mk. na ....

Prośbę niniejszą załączam na zasadzie danych następujących:

1) posiadam gospodarstwo rolne od dnia .... roku na prawie *(własność, dzierżawa)* w *(miejscowość gdzie leży gospodarstwo)*

2) gospodarstwo należy do typu *(włościańskie, folwarczne)*

3) gospodarstwo ma obszaru .... mrg.

(gruntów ornych) .... mrg.

w tej ilości obsianych mrg.

przygotowanych pod posiew mrg.

odłogów mrg. .... od lat

4) gospodarstwo posiada inwentarza:

żywego pociągowego .... szt.

dochodowego .... szt.

martwego ....

5) Budynki *(mieszkaniowe i gospodarcze, czy są i o ile są takie, w jakim stanie)*

6) gospodarstwo

(o ile jest nowopowstające podać, czy powstało w drodze parcelacji i jakiej: rządowej, prywatnej czy wojskowej; o ile zniszczone to jak, kiedy i jaką pomoc już otrzymano, lub ma się już przyznaną).

7) Stan zadłużenia gospodarstwa.

8) Wobec powyżej podanych danych, pomoc rolna, o którą proszę, jest potrzebną

(podać na co jest potrzebną, z jakich przyczyn, na kredyt czy za gotówkę).

dnia 192 r.

(podpis petenta).

Gminny Komitet pomocy rolnej w po sprawdzeniu sprawy $\frac{\text{nie uznaje}}{\text{uznaje}}$ przytoczone dane za zgodne z rzeczywistością i wypowiada się za

dnia 192 r.

Przewodniczący Komitetu Gminnego

Członek Komitetu

Powiatowy Komitet pomocy rolnej po rozpatrzeniu powyższego podania na posiedzeniu dnia 192 r. uchwalił

Protokuł №

Pozycja №

Księga uchwał strona

Przewodniczący Powiatowego Komitetu Pomocy Rolnej:

Członkowie Powiatowego Komitetu Pomocy Rolnej:

Wzór № 6.

Protokuł posiedzenia Powiatowego Kom. Pomocy Rolnej.

PROTOKUŁ

posiedzenia Powiatowego Komitetu Pomocy Rolnej №..................

z dnia .... 192 r. w lokalu ....

Uczestniczą pp. ....

....

....

Przewodniczy: ....

Porządek dzienny: ....

....

....

....

1. Rozpatrzenie podań o przyznanie pomocy rolnej

1. P. *(imie i nazwisko)* ...... podanie №.................. Kategorja ......*(1 albo 2)*...... Typ ......*(W albo F)*...... Tytuł[1] - *(Wł. D. albo U.)*	Przyznać prawo na *(wymienienie jaka pomoc czy w formie pożyczki, czy za gotówkę — O ile pożyczka, to czy w naturze, czy w gotówce — O ile w naturze, to jakie środki i ilość tych środków, wymienić terminy płatności rat.).*

Wzór № 7.

KSIĘGA UCHWAŁ POWIATOWEGO KOMITETU POMOCY ROLNEJ.

№ .... (foljo) Imię i nazwisko lub nazwa Spółki .... № .... (foljo)

Miejsce zamieszkania: wieś .... Gmina: ....

PODANIE			PRZYZNANIE								Pożyczka w gotówce na sumę	Rekurs (do jakiej instancji, kiedy złożony)	Uprawomocnienie uchwały (data)	WYKONANIE											UWAGI
		Stan gospodarstwa				W naturze za gotówkę		Pożyczka w naturze						W naturze za gotówkę			Pożyczka w naturze				Pożyczka w gotówce				
Data złożenia	№ Dziennika	Obszar Kategorja Typ Tytuł	Data posiedzenia	№ protokułu	№ pozycji (uchwały)	Jaki środek produkcji rolnej	Ilość	Jaki środek produkcji rolnej	Ilość	Na sumę				№ zaświadczenia	Jaki środek produkcji rolnej	Ilość	№ zaświadczenia	Jaki środek produkcji rolnej	Ilość	Pokwitowanie P. P. B. R. z otrzymania zobowiązań dłużnych (na sumę)	№ wypisu z protokułu	Suma	№ zobowiązania dłużnego	Ilość rat i termin	

UWAGA: Uchwały odmowne zapisują się o tyle, o ile motywem odmowy nie jest brak środków pomocy, a przyczyny natury osobistej.

Wzór № 8.

Ważne
do dnia.................................1921 r.

Bez wpłacenia całkowitej należności przedmioty wydane być nie mogą.

MINISTERSTWO ROLNICTWA i D. P.

Starostwo ....

ZAŚWIADCZENIE № ....

Powiatowy Komitet Pomocy Rolnej na posiedzeniu z dnia.......................... protokuł № .... poz. ....
przyznał p...wieś...
gmina ....

PRAWO NABYCIA ZA GOTÓWKĘ.

W ....
(wymienić składnice, instytucje i firmy) ....
....
....
....
....

Zgodnie z Księgą Uchwał

rachunek № Referent Rolny

I *(data)*
....

Bez pokwitowania nabywcy na odwrocie nie może służyć jako dowód do wyliczenia się.

Wzór № 9.

Ważne
do dnia.................................1921 r.

Bez złożenia zobowiązania dłużnego przedmioty wydawane być nie mogą.

MINISTERSTWO ROLNICTWA i D. P.

Starostwo ....

ZAŚWIADCZENIE № ....

Powiatowy Komitet Pomocy Rolnej na posiedzeniu z dn. .... protokuł №....................... poz. №........................przyznał p. ....wieś..............................gmina ....

PRAWO NABYCIA NA KREDYT

w ....
(wymienić składnice, instytucje i firmy) ....
....
....
....
....

DO WYSOKOŚCI MK.

(słowami) ....

Mk. płatnych w.....................................równych ratach rocznych

Zgodnie z Księgą Uchwał

rachunek №.............................

Referent Rolny

.... dnia.......................1921 roku.

Zaświadczenie dołącza się do zobowiązania dłużnego i odsyła się do Polskiego Państwowego Banku Rolnego.

Bez pokwitowania nabywcy na odwrocie nie może służyć jako dowód do wyliczenia się.

Wzór № 10.

№ Dz. ....

W Y P I S

z protokułu uchwał № .... Powiatowego Komitetu pomocy rolnej w ....

Na posiedzeniu Powiatowego Komitetu pomocy rolnej w ...., odbytem w dniu .... 192.... roku, przyznano mieszkańcowi wsi .... w gminie .... powiatu ...., p. ....

pożyczkę w gotówce w sumie mkp. ....(wyraźnie ....), płatną w .... ratach rocznych na warunkach, przewidzianych Ustawą Sejmową z dnia 18 marca 1921 roku o przyznaniu kredytu trzech miliardów marek na pomoc rolną.

Pozycja uchwały, stanowiącej przedmiot niniejszego wypisu, oznaczona jest w księdze protokułów Powiatowego Komitetu pomocy rolnej w .... N-rem ....

Referent Rolny

....

Zgodność niniejszego wypisu z księgą protokułów Powiatowego Komitetu pomocy rolnej w .... zaświadczam.

Starosta.

.... dnia .... 192... r.

№ Dz. ....

ZAWIADOMIENIE.

Do p. ....

w ....

gminie ....

Zawiadamia się Pana, że wypłata przyznanej Mu na podstawie uchwały powiatowego Komitetu pomocy Rolnej z dnia .... 192... r., pożyczki w gotówce w sumie Mkp. ....nastąpi w tutejszem Starostwie w dniu ....192... roku.

Starosta.

.... dnia .... 192... r.

№ Dz. ....

Do
URZĘDU POCZTOWEGO

w ....

Zawiadamia się niniejszym, iż Polski Państwowy Bank Rolny w Warszawie przekaże tutejszemu starostwu przez Pocztową Kasę Oszczędności sumę Mkp. .... na wypłatę pożyczek rolnych. Termin wypłaty względnie podjęcia tej sumy w tutejszym Oddziale P. K. O. wyznaczono na dzień ....192... r.

Starosta.

dnia ....192... r.

KSIĘGA TOWAROWO-PRZYCHODOWA

Wzór № 11.

№ protokułu	№ listu przewozowego	№ wagonu	Sztuk lub kilogramów podług listu przewozowego	Straty w drodze lub wskutek zepsucia i ususzki	PRZYJĘTO: Sztuk lub kilogramów netto	Wartość zasadnicza: 1 sztuki lub 100 klg. mk.	f.	Wartość zasadnicza: Całego ładunku mk.	f.	5 % prowizji od wartości zasadniczej ładunku netto mk.	f.	Koszta: Kolejowe: Opłacone przez wysyłającego mk.	f.	Koszta: Kolejowe: Opłacone przez odbiorcę mk.	f.	Koszta: Inne koszta opłacone na miejscu mk.	f.	Wartość sprzedażna: 1 sztuki lub 100 klg. mk.	f.	Wartość sprzedażna: Całego ładunku mk.	f.	Worków Sztuk	Zastaw Sztuk	Wartość mk.	f.	Wydano: № raportu	Wydano: Sztuk lub klg.	Wydano: Wartość sprzedażna mk.	f.	Pozostałość: Sztuk lub klg.	Pozostałość: Wartość sprzedażna mk.	f.
Pługi S. S. 1. po 3660 mk.																																
5	91321	12876	150	—	150	3450	—	517500	—	25875	—	1705	—	3920	—	—	—	3660	—	549000	—											
	Suma przychodu na 15/III				150					25875	—			3920	—	—	—			549000	—					5	8	29280	—	142	519720	—
	Pozostałość na 15 III				142															519750	—											
Ziemniaki po 520 mk. za 100 klg.																																
6	85240	70654	89700	4485	85215	450	—	383467	50	19173	37	—	—	28450	90	—	—	520	—	443118	—	—	—	—	—							
	81290	6672																														
	81291	12778																														
	88839	68569																														
	88840	13523																														
12	86086	16361	57600	6100	51500	450	—	231750	—	11587	50	—	—	16231	20	—	—	520		267800	—	—	—	—	—							
	86152	36558																														
	86153	83142																														
	Suma przychodu na 15 III				136715					30760	87			44682	10					710918	—					5	72000	374000	—	64715	336518	—
	Pozostałość na 15 III				64715															336518	—											
Owies po 300 mk. za 100 klg.																																
	Pozostałość na 1/III 21				1500															45000	—											
7	232104	12030	10000	—	10000			297679	30	14883	96	—	—	2320	70	—	—	3000	—	300000	—	—	2	300	—							
11	90178	15062	15200	200	15000			443959	—	22107	98	1600	—	4540	30	—	—	3000		450000	—	200	—	30000	—							
	Suma przychodu na 15/III				26500					36991	94			6861	—					795000	—					5	13600	40800	—	12900	387000	—
	Pozostałość na 15/III				12960															387000	-											
Jęczmień po 3000 mk. za 100 klg.																																
'	86112	40435	13000	450	12550			372750	—	18637	50			3750	—	—	—	3000	—	376500	—	—	2	300	—							
0	86108	11172	10100	100	10000			297790	—	14889	50			2210	—	—	—			300000	—	100	—	18000	—							
	Suma przychodu na 15/III				22500					33527	—			5960	—					676500	—					5	11250	337500	—	11300	339000	—
	Pozostałość na 1 5 III				11300															339000	—											

ROZCHODOWY DZIEN

Raport .... (instytucji

№ 5. za czas od 1/III ....

Nazwisko i imię odbiorcy	Nr. zaświadczenia	Nr. zobowiązania	Nr. r-ku odbiorcy w księdze uchwał	Wydane: Ziemniaki po 520 mk.	Owies po 3000 mk.	Jęczmień po 3000 mk.				
				k i l o g r a						
Ladwiniec Bolesław .										
Sacewicz Michał . . .										
Niedźwiedź Józefat .										
Popiński Ludwik . . .				8000	1300	350				
Kupryś Wasyl				3500		1200				
Szyć Stanisław . . .				7000	800	250				
Olędzki Jan				7000	500	450				
Popławski Franciszek .										
Iwaniuk Piotr				4000		1300				
Skwierczyński Władysł.				15000	1000	800				
Segeń Eljasz				6000	800	500				
Lipka Ignacy				12000	1500	1200				
Lisowski Leon					5000	3000				
Mioduszewski Józef .				4500	1200	900				
Łaski Kazimierz . . .				5000	1500	1300				
				72000	13600	11250				

Zestawienie ruchu towarów, wydawanych w okresie od 1/III do 15/III.

Suma przychodu wraz z pozostałością od 1/III do 15/III	136715	26500	22550				
Wydano w okresie od 1/III do 15/III . .	72000	13600	11250				
Pozostałość na 15/III	64715	12900	11300				

Pozostałość towa

Brony żelazne dwupolowe po 2140 mk.
Owies zakupiony na miejscu po 3000 mk.

ZESTAWIENIE

Przychód
Pozostałość w kasie ....
.... *przyjęło*

Rozchód
Opłacone przez ....

Wpłacono d. 15/III do P. P. B. R.
Przesłano d. 15/III do P. P. B. R.

Starostwo N. N. d. 20 III 21 r. Sprowadził Referent Rolnictwa

(podpis)

Wzór № 12.

NIK TOWARÓW
pośredniczącej)
do *15/III* 192*1* r.

p r z e d m i o t y												Przyjęte			
		Pługi S. S. 1. po 3660 mk.								Wartość sprzedażna		Gotówka		Zobowiązania dłużne	
m ó w		s z t u k								mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.
		2								7320	—	7320	—		
		3								10980	—	10980	—		
		1								3660	—	3660	—		
										91100	—	—	—	91100	—
										54200	—	54200	—		
										67900	—	—	—	67900	—
										64900	—	64900	—		
		2								7320	—	7320	—		
										59800	—	—	—	59800	—
										132000	—	132000	—		
										70200	—	70200	—		
										143400	—	143400	—		
										240000	—	240000	—		
										86400	—	86400	—		
										110000	—	110000	—		
		8								1149180	—	930380	—	218800	—
		150								2731418	—				
		8								1149180	—				
		142								1582238	—				
rów niewydawanych w okresie od 1/III do 15/III															
		54								115560	—				
	9000									270000	—				
										385560	—				
PIENIĘŻNE															
……… *na 1/III 21 r. według raportu Nr. 4*												79652	—		
za towary od 1/III do 15/III												930380	—	218800	—
										Razem		1010032	—	218800	—
……… *koszta*										60423	10				
Nr. kw. 193 P. K. K. P.										870000	—	930423	10		
w/g wyk. Nr. 1 zobowiązania dłużne														218800	—
Pozostałość na 15/III 21 r.												79608	90		—
Przedstawiciel Inst. Pośred. (podpis)															

WZÓR SPRAWOZDANIA PÓŁROCZNEGO

Nr. protokułu	Nr. listu przewozowego	Nr. wagonu	Sztuk lub kilogramów podług listu przewozowego	Straty w drodze lub wskutek zepsucia i ususzki	Sztuk lub kilogramów netto	Wartość zasadnicza: 1 sztuki lub 100 klg. mk.	f.	Wartość zasadnicza: Całego ładunku mk.	f.	5 % prowizji od wartości zasadniczej ładunku netto mk.	f.	P R Z Y – Kosz – Kolejowe: Opłacone przez wysyłającego mk.	f.	Opłacone przez odbiorcę mk.	f.
I. Wykaz przychodu, rozchodu i pozostałości nasion i ziemniaków przyjętych															
A. Nadesłane z polecenia M. R. i D. P.															
Owies po 3000 mk.															
2	81289	40963	10000	—	25000			741395	—	37069	75	3074	—	5531	—
	81292	15206	15200	200	—			—	—	—	—	—	—	—	—
7	232104	12030	10000	—	10000			297679	30	14883	95	—	—	2320	70
11	90178	15062	15200	200	15000			443959	70	22197	98	1500	—	4540	30
15	81233	19925	13000	—	37000			1086935	—	54533	95	3744	—	19321	—
	81288	39293	10100	100	—			—	—	—	—	—	—	—	—
	81234	117972	14000	—	—			—	—	—	—	—	—	—	—
			87500	500	87000			2569969	—	128685	63	8318	-	31713	—
Saradela po 1400 mk.															
3	86169	10570	11310	—	11310			155302	—	7765	10	1063	—	1975	—
4	27288	144566	9700	—	9700			132963	—	6648	15	—	—	2837	—
			21010	—	21010			288265	—	14413	25	1063	—	4812	—
Ziemniaki po 520 mk.															
6	85249	70554	89700	4485	85215	450	—	383467	50	19173	37	—	—	28450	90
	81290	6672													
	81291	12778													
	88839	68569													
	88840	13523													
12	86085	16361	57600	6100	51500	450	—	231750	—	11587	50	—	—	16231	20
	86152	36558													
	86153	83142													
17	144591	91002	128300	10915	93385	450	—	420232	50	21011	62	341	—	29891	40
	88837	8107													
	91839	15270													
	22321	17931													
	22322	37101													
	22323	48135													
			275600	21500	230100			1035450	—	51772	49	341	—	74573	50
Jęczmień po 3000 mk.															
9	86112	40435	13000	450	12550			372750	—	18637	50	—	—	3750	—
10	86108	11172	10100	100	10000			297790	—	14889	50	—	—	2210	—
13	81357	14986	30200	200	30000			892705	—	44635	25	1375	—	5920	—
	81355	111339	—	—	—			—	—	—	—	—	—	—	—
16	85202	32664	33310	—	33310			987594	—	49379	70	1836	—	9870	—
	81257	19675	—	—	—			—	—	—	—	—	—	—	—
	81356	57774	—	—	—			—	—	—	—	—	—	—	—
			86610	750	85860			2550839	—	127541	95	3211	—	21750	—

INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ.

Wzór № 13.

J Ę T O — t a: Inne koszta opłacone na miejscu		J Ę T O — Wartość sprzedażna: 1 sztuki lub 100 klg.		J Ę T O — Wartość sprzedażna: Całego ładunku		Worków	Zastaw	Wartość		Nr. raportu	Wydano: Sztuk lub klg.	Wydano: Wartość sprzedażna		Pozostałości: Sztuk lub klg.	Pozostałości: Wartość sprzedażna	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	Sztuk		mk.	f.			mk.	f.		mk.	f.

przez .... w okresie od 1/I 1921 r. do 1/VII 1921 r.

za 100 klg.

—	—	3000	—	750000	—	—	2	300	—	4	23500	705000	—			
—	—	„	—			200	—	30000	—	5	13600	408000	—			
—	—	„		300000	—		2	300	—	6	48300	1449000	—			
—	—	„		450000	—	200	—	30000	—	7	1600	48000	—			
—	—			1110000	—		2	300	—							
—	—					100		18000	—							
—	—						2	300	—							
—	—			2610000	—	500	8	79200	—		87000	2610000	—	—	—	—

za 100 klg.

—	—	1400	—	158340	—		2	300	—	3	7910	110740	—			
—	—	—	—	135800	—		2	300	—	4	12600	176400	—			
—	—	—	—	294140	—	—	4	600	—	—	20510	287140	—	500	7000	—

za 100 klg.

—	—	520	—	443118	—	—	—	—	—	5	72000	374400	—			
										6	31400	163280	—			
										7	56200	292240	—			
										8	19700	102440	—			
										9	41000	213200	—			
—	—	„	—	267800	—	—	—	—	—	10	9800	50960	—			
—	—	„	—	485602	—	—		—	—							
—	—	—	—	1196520	—						230100	1196520	—			

za 100 klg.

		3000	—	376500	—	—	2	300	—	5	11250	337500	—			
		„	—	300000	—	100	—	18000	—	6	25600	768000	—			
		„	—	900000	—	200	—	30000	—	7	38300	1149000	—			
							2	300	—	8	10710	321300	—			
		„	—	999300	—		6	900	—							
—	—	—	—	2575800	—	300	10	49500	—		85860	2575800	—			

			9000	2800	—	252000	—	12600	—				
			9000	2800	—	252000	—	12600	—				

Z E S T A

A. Nasiona i ziemniaki nade

Owies . .	87500	500	87000	—	—	2569969	—	128685	63	8318	—	31713	—
Seradela . .	21010	—	21010	—	—	288265	—	14413	25	1063	—	4812	—
Ziemniaki .	275600	21500	230100	—	—	1035450	—	51772	49	341	—	74573	50
Jęczmień . .	86610	750	85860	—	—	2550839	—	127541	95	3211	—	21750	—
Łubin . . .	75400	900	74500	—	—	945195	—	47259	75	4744	—	18561	—
						7389718	—	369673	07	17677	—	151409	50

B. Zakupione

Owies . . .			9000			252000	—	12500	—	—	—	—	—
OGÓŁEM						7641718	—	382173	07	17677	—	151409	50

Nr. protokułu	Nr. listu przewozowego	Nr. wagonu	Sztuk lub kilogramów podług listu przewozowego	Straty w drodze lub wskutek zepsucia i ususzki	Sztuk lub kilogramów netto	Wartość zasadnicza: 1 sztuki lub 100 klg.		Wartość zasadnicza: Całego ładunku		5% prowizji od wartości zasadniczej ładunku netto		PRZY Kosz Kolejowe: Opłacone przez wysyłającego		PRZY Kosz Kolejowe: Opłacone przez odbiorcę	
						mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.
														Łubin po 1300 mk.	
14	91978	44897	10000	—	10000			126475	—	6323	75	—	—	3525	—
17	31696	6465	26100	600	25500			323435	—	16171	75	1963	—	6102	—
	31697	131824													
18	102503	13500	39300	300	39000			495285	—	24764	25	2781	—	8934	—
	102506	113034													
	105633	354685													
			75400	900	74500			945195	—	47259	75	4744	—	18561	—

B. Zakupione

Owies po 3000 mk. za

n a   m i e j s c u.

100 klg.

2925	—	3000	—	270000	—	—	—	—	—	7	9000	270000	—			
2925	—	3000	—	270000	—	—	—	—	—	7	9000	270000	—			

W I E N I E

słane z polecenia M. R. D. P.

—	—	3000	—	2610000	—	500	8	79200	—		87000	2610000	—	—	—	—
—	—	1400	—	294140	—	—	4	600	—		20510	287140	—	500	7000	—
—	—	520	—	1196520	—	—	—	—	—		230100	1196520	—	—	—	—
—	—	3000	—	2575800	—	300	10	49500	—		85860	2575800	—	—	—	—
—	—	1300	—	968500	—	130	10	21000	—		71300	926900	—	3200	41600	—
—	—	—	—	7644960	—	930	32	150300	—		494770	7596360	—	3700	48600	—

n a m i e j s c u.

2925	—	3000	—	270000	—	—	—	—	—		9000	270000	—	—	—	—
2925	—	—	—	7914960	—	930	32	150300	—		503770	7866360	—	3700	48600	—

(d. c. wzoru № 13.)

J Ę T O (cd.)										Wydano				Pozostałości		
t a		Wartość sprzedażna														
Inne koszta opłacone na miejscu		1 sztuki lub 100 klg.		Całego ładunku		Worków	Zastaw	Wartość		Nr. raportu	Sztuk lub klg.	Wartość sprzedażna		Sztuk lub klg.	Wartość sprzedażna	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	Sztuk		mk.	f.			mk.	f.		mk.	f.
		za 100 klg.														
—	—	1300	—	130000	—	130	—	19500	—	8	9800	127400	—			
—	—	—	—	331500	—		4	600	—	9	14600	189800	—			
										10	18500	240500	—			
—	—	—	—	507000	—		6	900	—	11	21300	276900	—			
										12	7100	92300	—			
—	—			968500	—	130	10	21000	—		71300	926900	—	3200	41600	—

Nr. protokułu	Nr. listu przewozowego	Nr. wagonu	Sztuk lub kilogramów podług listu przewozowego	Straty w drodze lub wskutek zepsucia i ususzki	Sztuk lub kilogramów netto	Wartość zasadnicza: 1 sztuki lub 100 klg. mk.	f.	Wartość zasadnicza: Całego ładunku mk.	f.	5 % prowizji od wartości zasadniczej ładunku netto mk.	f.	PRZY Kosz Kolejowe: Opłacone przez wysyłającego mk.	f.	PRZY Kosz Kolejowe: Opłacone przez odbiorcę mk.	f.
II. Wykaz przychodu, rozchodu i pozostałości narzędzi i maszyn przez .... w okresie od 1/I															
Brony żelazne dwu-															
1	17942	6242	120	—	120	2000	—	240000	—	12000	—	654	—	4101	—
			120	—	120	2000	—	240000	—	12000	—	654	—	4101	—
Pługi pojedyńcze S. S.															
5	91321	12876	150	—	150	3450	—	517500	—	25875	—	1705	—	3920	—
			150	—	150	3450	—	517500	—	25875	—	1705	—	3920	—
ZESTA															
Brony żelazne dwupolowe . .			120	—	120	2000	—	240000	—	12000	—	654	—	4101	—
Pługi pojec. S. S. jeden			150	—	150	3450	—	517500	—	25875	—	1705	—	3920	—
								757500	—	37875	—	2359	—	8021	—

.... dn. 20 lipca 1921 r.

Sprawdził Referent

jeden po 3,660 mk.

—	—	3660	—	549000	—	—	—	—	—	5	8	29280	—			
—										6	57	208620	—			
										7	42	153720	—			
										12	35	128100	—			
—	—	—	—	549000	—	—	—	—	—	—	142	519720	—	8	29280	—

W I E N I E

—	—	2140	—	256800	—	—	—	—	—	—	103	220420	—	17	36380	—
—		3660	—	549000	—	—	—	—	—	—	142	519720	—	8	29280	—
—	—	—	—	805800	—	—	—	—	—	—	—	740140	—	—	65660	—

....

(podpis)

Rolniczy Starostwa NN

(podpis)

(d. c. wzoru № 13.)

J Ę T O										Wydano				Pozostałości		
t a		Wartość sprzedażna														
Inne koszta opłacone na miejscu		1 sztuki lub 100 klg.		Całego ładunku		Worków	Zastaw	Wartość		Nr. raportu	Sztuk lub klg.	Wartość sprzedażna		Sztuk lub klg.	Wartość sprzedażna	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	Sztuk		mk.	f.			mk.	f.		mk.	f.

rolniczych, nadesłanych z polecenia M. R. i D. P. i przyjętych

....

do 1/VII 1921 r.

polowe po 2,140 mk.

—	—	2140	—	256800	—	—	—	—	—	1	16	34240	—			
										2	9	19260	—			
										3	18	38520	—			
										4	23	49220	—			
										11	31	66340	—			
										12	6	12840	—			
—	—	—	—	256800	—	—	—	—	—	—	103	220420	—	17	36380	—

Wzór Nr. 14.

B I L A N S
RACHUNEK MINISTERSTWA
u ....

Winien za okres od 1/I 21 r.

1921 r.		Za gotówkę, wpłaconą na r-ek P. P. B. R. Nr. 197						
Luty	20	do P. K. K. P. Nr. kwitu 872			116700	—		
Marzec	5	„ „ „ 211			802600	—		
„	20	„ „ „ 193			870000	—		
Kwiecień	5	„ „ „ 506			2000000	—		
„	20	„ „ „ 45			1687000	—		
Maj	5	„ „ „ 968			420000	—		
„	20	„ „ „ 727			367000	—		
Czerwiec	5	„ „ „ 380			271000	—		
„	20	„ „ „ 1001			172000	—	6706300	—
		Za zobowiązania dłużne, przesłane						
Marzec	20	do P. P. B. R. Nr. kwitu 691			218800	—		
Kwiecień	5	„ „ „ 925			580500	—		
„	20	„ „ „ 1189			262960	—		
Maj	5	„ „ „ 1312			141140	—		
„	20	„ „ „ 1456			83000	—		
Czerwiec	5	„ „ „ 1634			79460	—	1365860	—
		Za wypłacone za 9000 klg. owsa według r-ku Nr.					252000	—
		Za należne						
		opłacona asekuracja według polisy Nr. 3307			40000	—		
		opłacone koszta według wyk. I r-ek Nr. 1136	154334	50				
		opłacone koszta według wyk. II r-ek Nr. 1137	8021	—	162355	50		
		5% prowizji według wyk. I r-ek Nr. 1138	382173	07				
		5% prowizji według wyk. II r-ek Nr. 1139	37875	—	420048	07	622403	57
		Za pozostałość na 1/VII 21 r.						
		nasiona według wyk. I . . .			48600	—		
		narzędzia według wyk. II . .			65660	—	114260	—
		Za 10000 klg. łubinu przekazane starostwu .... na rosp. M. R. D. P. z d. 25/V 21 r. Nr. 3915 list. przew. Nr. 231					130000	—
		Razem . .					9190823	57

.... d. 20 VII 1921 r. Przedstawiciel ....

(Podpis)

PÓŁROCZNY
ROLNICTWA i D. P.
w ....
do 1/VII 1921 r.

Ma

		Za nasiona i ziemniaki według wyk. I, nadesłane z polecenia M. R. i D. P.			7644960	—		
		za kupione na miejscu . . .			270000	—	7914960	—
		Za narzędzia rolnicze według Wyk. II					805800	—
		Za opakowanie według wyk. I						
		200 szt. worków poj. 100 klg. po 180 mk.	36000	—				
		730 szt. worków poj. 75 klg. po 150 mk.	109500	—	145500	—		
		16 par zastaw po 300 mk. . .			4800	—	150300	—
		Za otrzymaną za pośrednictwem P. K. P. R. gotówkę na zakup. nasion					250000	—
							9121060	—
		Do uregulowania należne					69763	57
		Razem . .					9190823	57

Sprawdził Referent Rolniczy Starostwa ....

Wolne od opłat stemplowych.
(Ustawa z d. 18 marca 1921 roku).

Wzór Nr. 15.

ZOBOWIĄZANIE DŁUŻNE.

§ **1.** Ja niżej podpisany .... właściciel (dzierżawca) gospodarstwa rolnego we wsi .... w gminie .... w powiecie .... niniejszem stwierdzam,

a) iż w dniu dzisiejszym nabyłem od [1]) .... [2]) .... przy pomocy pożyczki, przyznanej mi na podstawie uchwały[3]) .... Komitetu pomocy rolnej z dnia [4]) .... 1921 roku, zgodnie z zaświadczeniem № [5]) .... oraz, że na rachunek tej pożyczki otrzymałem w dniu dzisiejszym od Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem [1]) .... sumę mk. [6]) .... słownie .... mk.) przez zaliczenie jej na pokrycie ceny kupna wymienion[2]) .... i z odbioru tych[6]) .... marek niniejszem kwituję;

b) iż w dniu dzisiejszym otrzymałem od Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej w gotowiźnie mk.[7]) .... (słownie ....) tytułem pożyczki, przyznanej mi przez Komitet pomocy rolnej w [3]) .... uchwałą z dnia[4]) .... 1921 r. zgodnie z wypisem protokułu №[8] ....

Sumę powyższą uznaję za swój dług bezsporny, należny odemnie Skarbowi Rzeczypospolitej Polskiej. Dług ten zobowiązuję się spłacić Skarbowi Państwa na ręce Polskiego Państwowego Banku Rolnego na rachunek kredytów, przyznanych Ministerstwu Rolnictwa i D. P. na mocy Ustawy z dnia 18 marca 1921 roku w terminie[9]) ...., liczyć się mającym od dnia [10]) .... 1921 roku, w równych ratach rocznych po mk. [11]) ...., płatnych począwszy od dnia 1[10]) .... 1922 r. w terminie [10]) .... każdego roku do Kasy Polskiego Państwowego Banku Rolnego, lub na rachunek Banku do kas instytucji, przez Bank wskazanych. Zobowiązuję się również w powyższych terminach płatności rat uiszczać: 1) począwszy od [10]) .... 1923 r. procent z góry za rok jeden w stosunku rocznym sześć od sta od każdorazowej pozostałości długu; 2) począwszy od dnia[10]) .... 1922 r. dodatek administracyjny na rzecz Polskiego Państwowego Banku Rolnego

w wysokości, ustanawionej dla każdego terminu przez Ministerstwo Skarbu. Dodatek zaś na rzecz Banku, należny za czas od dnia dzisiejszego do terminu płatności pierwszej raty w wysokości [12])............ od sta w stosunku rocznym od sumy wypożyczonej, a mianowicie mk. [12]) .... fen............ (słownie ....), ja niżej podpisany wpłaciłem do kasy .... przy doręczeniu niniejszego zobowiązania.

§ 2. W razie niewypłacenia rat na pokrycie pożyczki, procentu lub dodatku na rzecz Banku w terminach, wyżej wyszczególnionych, zobowiązuję się od każdorazowej sumy zaległej uiszczać odsetki zwłoki w wysokości 1/2 za każdy ubiegły lub rozpoczęty miesiąc zaległości, niezależnie od innych skutków niedopełnienia niniejszego zobowiązania, zastrzeżonych poniżej w §§ 3 i 4.

§ 3. Całkowita pozostałość pożyczki staje się natychmiast wymagalną bez względu na ustanowiony termin i płatną bez uprzedniego zawiadomienia i postawienia mnie w zwłoce:

1) w razie nieuiszczenia w terminie którejkolwiek bądź raty wraz z procentami i dodatkiem na rzecz Banku;
2) w razie odsprzedaży ...., nabyt.......... przy pomocy niniejszej pożyczki bez uprzedniego zezwolenia starostwa w .... lub użycia pożyczki gotówkowej niezgodnie z jej przeznaczeniem.
3) a) w razie zbycia w drodze sprzedaży lub w inny sposób mojej posiadłości;
   b) w razie przedterminowego ustąpienia przeze mnie z dzierżawy.

Zgadzam się, aby przypadającą ode mnie sumę dłużną, wprost na mocy niniejszego zobowiązania dłużnego bez mojego udziału Skarb Państwa pokrył nawet przed terminem spłaty z sumy, jaka mi przyznana być może tytułem odszkodowania za straty wojenne.

§ 4. Uznając dłużną sumę wraz z odsetkami i dodatkiem na rzecz Banku za bezsporną należność Skarbową, zgadzam się, aby należność ta, w razie niedopełnienia przezemnie niniejszego zobowiązania, została przez Polski Państwowy Bank Rolny ściągnięta trybem administracyjnym, ustanowionym w art. 46 Dekretu w Przedmiocie Statutu Polskiego Państwowego Banku Rolnego (Dz. Ust. z 1919 r. № 12 poz. 134) oraz w ustawach i przepisach, jakie w tym przedmiocie będą wydane. Wszelkie koszty związane ze ściągnięciem pożyczki ponoszę ja [13]) ....

Wskazówki do wypełnienia zobowiązania dłużnego.

1) Wymienić firmę lub urząd, zaopatrujące ze swego składu biorącego pożyczkę.

2) Wymienić, co mianowicie nabyto na kredyt: nasiona, narzędzia, nawozy, maszyny i t. p.
3) Oznaczenie Komitetu pomocy rolnej podług miejscowości.
4) Data uchwały Komitetu pomocy rolnej.
5) Numer zaświadczenia Komitetu pomocy rolnej.
6) Wymienić sumę, za jaką nabyto towaru na kredyt.
7) Suma pobranej pożyczki.
8) Numer protokułu posiedzenia powiatowego Komitetu pomocy rolnej, z którego sporządzony jest zgłoszony wypis.
9) Termin pożyczki, ustanowiony w uchwale Komitetu pomocy rolnej np. „trzechletni", „pięcioletni" i t. p.
10) Wpisać: „1 kwietnia" — jeżeli pożyczkę udzielono przed 1 lipca 1921 roku lub „1 listopada" — jeżeli pożyczkę wydano po 1 lipca 1921 roku.
11) Wysokość raty oznacza się, dzieląc sumę pożyczoną wymienioną w ust. *a* § 1 pod odnośnikiem 6) a w ust. *b* § 1 pod odnośnikiem 7), przez liczbę lat, podaną pod odnośnikiem 9).
12) Dodatek ten wynosi aż do odwołania $^{1}/_{2}$% w stosunku rocznym, czyli mk. 4,17 za każdy pełny lub rozpoczęty miesiąc od każdych 1,000 marek pożyczki. Dodatek ten powinien być bezwarunkowo pobrany przy doręczaniu zobowiązania dłużnego.
13) Nazwisko dłużnika.

UWAGI. 1) Przy udzielaniu pożyczek gotówkowych w § 1 zobowiązania, skreślić należy ustęp *a*, przy sprzedaży zaś nasion, maszyn, lub narzędzi wzamian za obowiązania podlega skreśleniu ustęp *b*.

2) Zobowiązania wystawione przez osoby niepiśmienne winny być sporządzone przed sędzią pokoju (Art. 8 Ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) lub przed notarjuszem. Podpisy osób piśmiennych muszą być urzędowo zaświadczone.

Wzór Nr. 16.

WYKAZ

zobowiązań dłużnych przesłanych Polskiemu Państwowemu Bankowi Rolnemu w Warszawie

w dniu .... 192..... r.

przez ....

№ kolejny	Data i № zaświadczenia wzgl. wypisu z prot. uchwały	Imię i nazwisko dłużnika	Miejsce zamieszkania dłużnika		Suma długu	Data zobowiązania dłużnego	Termin spłaty (liczba rat rocznych)	Wymienienie urzędu, który poświadcza podpis dłużnika	Opłaty pobrane od dłużnika		UWAGI
			Gmina	Wieś					Dodatek administracyjny na rzecz P. P. B. R.	Za formularz zobowiązania	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

W rubryce 2 przy pożyczkach gotówkowych wymienia się daty i numer wypisu z protokułu uchwał, przy wydaniu zaś środków produkcji rolnej na kredyt — datę i numer zaświadczenia. Rubryki 10 i 11 wypełnia się przy przesyłaniu zobowiązań za wydane na kredyt środki produkcji rolnej.

Wzór Nr. 17.

Do

Polskiego Państwowego Banku Rolnego

w Warszawie

Traugutta 11.

AWIZACJA.

Zawiadamia się niniejszem, iż Starostwo w .... wydało mieszkańcowi wsi .... p. .... wypis z protokułu powiatowego Komitetu pomocy rolnej № .... z dnia .... 192... r. w celu podjęcia w kasie Polskiego Państwowego Banku Rolnego w Warszawie przyznanej pożyczki gotówkowej w sumie mk. .... (wyraźnie) ....

....

Starosta:

....

M. P.

Referent Rolniczy:

...................., dnia .... 192.... r. ....

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Pańswowych. № 13779.

Cena mk. 78.